

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 1.

Vydána dne 25. ledna 1957

Cena Kčs 5,20

O B S A H:

1. Vyhláška o úplném znění trestního zákona.

1

Vyhláška ministra spravedlnosti

ze dne 22. prosince 1956

o úplném znění trestního zákona.

Podle čl. IX zákona č. 63/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 86/1950 Sb., vyhláshuji v příloze úplné znění trestního zákona, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Dr. Škoda v. r.

Příloha vyhlášky č. 1/1957 Sb.**Trestní zákon**

ze dne 12. července 1950 č. 86 Sb.,

ve znění vyplývajícím z pozdějších předpisů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O B E C N Á Č Á S T

H L Á V A P R V Á

Ú Č E L T R E S T N Í H O Z Á K O N A

§ 1

Trestní zákon chrání lidově demokratickou republiku, její socialistickou výstavbu, zájmy pracujícího lidu a jednotlivce a vychovává k dodržování pravidel socialistického soužití. Prostředky k dosažení tohoto účelu jsou pohružka tresty, ukládání a výkon trestů a ochranná opatření.

H L A V A D R U H Á

Z Á K L A D Y T R E S T N Í O D P O V Ě D N O S T I

§ 2

T r e s t n ý č i n

Trestným činem je jen takové pro společnost nebezpečné jednání, jehož výsledek uvedený v zákoně pachatel zavinil.

Z a v i n ě n í

§ 3

(1) Výsledek uvedený v zákoně je zaviněn úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl jej způsobit, nebo
- b) věděl, že jej může způsobit, a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn.

(2) Výsledek uvedený v zákoně je zaviněn z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že jej může způsobit, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že jej nezpůsobí, nebo
- b) nevěděl, že jej může způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět mohl.

§ 4

(1) Nestanoví-li zákon výslovně, že zavinění z nedbalosti je trestné, vyžaduje se k trestnosti úmyslné zavinění.

(2) K okolnostem, které podmiňují použití vyšší trestní sazby, se však přihlédně.

- a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,
- b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět mohl, vyjímaje případy, že zákon vyžaduje i zde, aby o ní pachatel věděl.

§ 5

Pokus

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, jež se pachatel dopustil v úmyslu způsobit výsledek uvedený v zákoně, je pokusem trestného činu, jestliže tento výsledek nastane.

(2) Pokus je trestný jako trestný čin sám, avšak při výměře trestu se přihlídně k okolnostem a důvodům, pro něž k výsledku uvedenému v zákoně nedošlo, a k tomu, jak se jednání k tomuto výsledku přiblížilo.

(3) Pokus není trestný, upustil-li pachatel dobrovolně od způsobení výsledku uvedeného v zákoně.

§ 6

Spolupachatelství

Za výsledek uvedený v zákoně, který byl úmyslně způsoben společným jednáním, odpovídá každý ze spolupachatelů, jako by jej způsobil sám.

§ 7

Návod a pomoc

(1) Kdo v někom úmyslně vzbudí rozhodnutí spáchat trestný čin, bude potrestán podle trestní sazby stanovené na trestný čin, k němuž naváděl.

(2) Kdo někomu úmyslně poskytne pomoc k spáchání trestného činu, bude potrestán podle trestní sazby stanovené na trestný čin, při němž pomáhal. Pomocí je zejména poskytování prostředků, odstraňování překážek, rada, utvrzování v předsevzetí nebo slib zpět po trestném činu.

(3) Trestnost návodce a pomocníka není závislá na trestnosti přímého pachatele.

(4) Ustanovení o pokusu se použije též na pokus návodu a pomoci.

(5) Návodce a pomocník nejsou trestní, zabránili-li dobrovolně tomu, aby se ten, kdo byl naváděn nebo komu bylo pomáháno, dopustil trestného činu.

§ 8

Nutná obrana

Jednání jinak trestné, jímž někdo odvrací útok na lidově demokratickou republiku, její socialistickou výstavbu, zájmy pracujícího lidu nebo na jednotlivce, není trestným činem, jestliže

- a) útok přímo hrozil nebo trval a
b) obrana byla útoku přiměřená.

§ 9

Krajní nouze

(1) Jednání jinak trestné, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící lidově demokratické republice, její socialistické výstavbě, zájmům pracujícího lidu nebo jednotlivci, není trestným činem, jestliže

- a) způsobená škoda je menší než ta, která hrozila, a
b) nebezpečí nebylo možno odvrátit jinak.

(2) Nejde o krajní nouzi podle odstavce 1, jestliže ten, komu nebezpečí hrozilo, byl povinen je snášet.

§ 10

Věk

Kdo v době činu nedovršil patnáctý rok, není trestně odpovědný.

§ 11

Nepříčetnost

Kdo pro duševní poruchu nemohl v době činu rozpoznat, že jeho jednání je pro společnost nebezpečné, nebo ovládat své jednání, není za takový čin trestně odpovědný.

HLAVA TŘETÍ

PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

§ 12

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona platného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

(2) O ochranných opatřeních se rozhodne vždy podle zákona platného v době rozhodování o nich.

§ 13

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území Československé republiky.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území Československé republiky,

- a) dopustí-li se tu pachatel jednání směřujícího k výsledku uvedenému v zákoně, i když tento výsledek nastal nebo měl nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo
- b) nastane-li nebo má-li tu nastat alespoň zčásti výsledek uvedený v zákoně, i když se jednání k němu směřujícího pachatel dopustil v cizině.

§ 14

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost i takového činu, který v cizině spáchá československý občan nebo obyvatel Československé republiky bez státní příslušnosti.

(2) Podle československého zákona se posuzuje trestnost velezrady (§ 78), podvracení republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodnictví (§ 84), šabotáže (§ 85), vyzvědačství (§§ 86 a 87), věrolomnosti podle § 93, válečného škůdnictví podle § 99, ohrožení hospodářského a služebního tajemství podle § 112, padělání a pozměňování platidel (§ 139), udávání padělaných a pozměněných platidel (§ 140), zlehčení mincí a udávání zlehčených mincí (§ 141), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 142), násilí na veřejném činiteli (§ 177), ohrožení provozu obecně prospěšných zařízení podle § 194 odst. 1 písm. b), nedovolené výroby a držení omamných prostřed-

ků a jedů podle § 197, zbavení osobní svobody (§ 230), zavlčení do ciziny (§ 231), obchodu se ženami (§ 243) a kuplířství (§ 243a) i tehdy, spáchá-li je v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která není obyvatelem Československé republiky. Totéž platí i o trestnosti spolčení (§ 100), jestliže směřuje k těmto trestným činům.

§ 15

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost jiného činu, než který je uveden v § 14 odst. 2, spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která není obyvatelem Československé republiky, jen tehdy,

- a) je-li čin trestný i podle zákona platného na území, kde byl spáchán, a
- b) jestliže pachatel byl postižen na území Československé republiky a nebyl vydán k trestnímu stíhání cizímu státu.

(2) Je-li zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán, mírnější než zákon československý, nelze pachateli uložit trest přísnější, než jaký stanoví onen zákon.

§ 16

Československý občan nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu.

HLAVA ČTVRTÁ

TRESTY

Oddíl první

Společná ustanovení o trestech

§ 17

Účel trestu

(1) Účelem trestu je:

- a) zneškodnit nepřátelé pracujícího lidu,
- b) zabránit pachateli v dalším páčení trestných činů a vychovávat ho k tomu, aby dodržoval pravidla socialistického soužití,
- c) působit výchovně na ostatní členy společnosti.

(2) Výkonem trestu nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 17a

Upuštění od potrestání

Soud může upustit od potrestání, jestliže jde o trestný čin menšího významu a pachatel jinak vede řádný život pracujícího člověka; upustí-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 18

Druhy trestů

(1) Hlavními tresty jsou:

- a) trest smrti,
- b) odnětí svobody,
- c) nápravné opatření.

(2) Vedlejšími tresty jsou:

- a) — zrušeno —
- b) ztráta čestných práv občanských,
- c) vyloučení z vojska,
- d) ztráta vojenské hodnosti,
- e) propadnutí jmění,
- f) trest peněžitý,
- g) zákaz činnosti,
- h) vyhoštění,
- ch) zákaz pobytu,
- i) uveřejnění rozsudku,
- j) propadnutí věci.

(3) Vedlejší trest lze uložit jen spolu s trestem hlavním.

§ 19

Výměra trestu

(1) Při výměře trestu přihlídně soud k stupni nebezpečnosti činu pro společnost, zejména s hlediska způsobu provedení trestného činu, jeho následků, míry zavinění, osoby pachatele, možnosti jeho nápravy a okolností přitěžujících i polehčujících.

(2) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, nelze při vyměřování trestu přihlížet jako k okolnosti přitěžující nebo polehčující.

§ 20

Přitěžující okolnosti

Přitěžující okolností je zejména to, že pachatel

- a) projevil trestným činem nepřátelství k lidově demokratickému řádu,

- b) ohrozil trestným činem politické, vojenské nebo hospodářské zájmy republiky,
- c) dopustil se trestného činu surovým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí, ze ziskuchtivosti nebo z jiných nízkých pohnutek,
- d) porušil trestným činem zvláštní povinnost, zejména povinnost vyplývající z jeho odpovědného postavení,
- e) byl již pro trestný čin stejného druhu odsouzen,
- f) dopustil se různých trestných činů,
- g) trestný čin opakoval nebo v něm pokračoval po delší dobu,
- h) svedl k trestnému činu jiného, zejména mladistvého,
- ch) způsobil trestným činem větší škodu, nebo
 - i) dopustil se trestného činu využívaje něčí bezbrannosti, závislosti, nebo služební podřízenosti.

§ 21

Polehčující okolnosti

Polehčující okolností je zejména to, že pachatel

- a) dopustil se trestného činu ve stavu zmenšené přičetnosti, pokud si jej nepřivodil sám, zejména požitím alkoholického nápoje,
- b) dopustil se trestného činu v silném rozrušení,
- c) dopustil se trestného činu ve věku blízkém věku mladistvých,
- d) dopustil se trestného činu pod tlakem závislosti nebo služební podřízenosti,
- e) dopustil se trestného činu vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezavinil,
- f) vedl před trestným činem řádný život pracujícího člověka,
- g) přičinil se po trestném činu o odstranění jeho škodlivých následků, nebo
- h) přiznal se k trestnému činu, pokud se takové přiznání netýká jen skutečností méně významných.

§ 22

Úhrnný a dodatkový trest

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, vyměří úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na čin z nich nejpřísněji trestný. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Jsou-li horní hranice trestních sazeb odnětí svobody stejné, zvyšuje se horní hranice o čtvrtinu. Ustanovení o vedlejších trestech se užije i tehdy, platí-li jen o některém ze souzených trestných činů.

(2) Odsuzuje-li soud pachatele za trestný čin, kterého se dopustil dříve, než byl v první stolici vyhlášen odsuzující rozsudek o jiném jeho trestném činu, uloží trest dodatkový, jímž doplní trest dříve uložený tak, jako by šlo o trest úhrnný podle odstavce 1. Další trest však soud neuloží, má-li za to, že trest dříve uložený je dostatečný; i v tomto případě rozhodne znovu o podmíněném odsouzení (§ 26).

(3) Jestliže předchozím rozsudkem bylo uloženo nápravné opatření a soud ukládající dodatkový trest neuloží další nápravné opatření, zruší původně uložené nápravné opatření a stanoví přiměřený trest za oba trestné činy jako trest úhrnný podle odstavce 1.

(4) Ustanovení o dodatkovém trestu se neužije, jestliže se, pokud jde o předchozí odsouzení, na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 23

Započtení vazby a trestu

(1) Doba, kterou pachatel pro týž skutek strávil ve vazbě nebo v trestu uloženém soudem nebo jiným orgánem, se započítává do trestu odnětí svobody nebo do nápravného opatření; jeden den vazby nebo trestu odnětí svobody se počítá za dva dny nápravného opatření.

(2) Doba uvedená v odstavci 1 se započítává i do náhradního trestu za trest peněžitý.

Podmíněné odsouzení

§ 24

(1) Soud podmíněně odloží výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta, má-li vzhledem k předchozímu životu pachatele a k okolnostem případu důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Odloží-li soud podmíněně výkon trestu odnětí svobody, neodkládá se tím výkon trestů vedlejších; soud však může vyslovit, že se podmíněně odkládají také trest peněžitý, zákaz činnosti, vyhoštění a zákaz pobytu nebo i jen některý z těchto vedlejších trestů.

§ 25

(1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až tři léta; odloží-li však výkon trestu odnětí svobody převyšujícího jeden rok, stanoví zkušební dobu na dvě až pět let. Zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka; má mu též zpravidla uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život pracujícího člověka a vyhověl uloženým podmínkám, se započítává do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené podle § 26.

§ 26

Ukládá-li soud podmíněně odsouzenému dodatkový trest, rozhodne o podmíněném odsouzení znovu.

§ 27

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život pracujícího člověka a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, že se trest vykoná. Vysloví-li soud, že se podmíněně odsouzený osvědčil, rozhodne zároveň, zda se vykoná zbytek neodpykaného trestu

zákazu činnosti a zákazu pobytu; náhradní trest odnětí svobody za nedobytný trest peněžitý se v tomto případě nevykoná.

(2) Jestliže do jednoho roku po tom, co soud pravomocně vyslovil, že se podmíněně odsouzený osvědčil, vyjde najevo, že se měl trest vykonat, rozhodne soud dodatečně, že se trest vykoná.

§ 28

(1) Nerozhodne-li soud ani dodatečně, že se trest vykoná, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(2) Stejně se hledí na pachatele, jako by nebyl odsouzen, nerozhodne-li soud bez jeho viny do dvou let od uplynutí zkušební doby o tom, zda se osvědčil.

Oddíl druhý

Ukládání a výkon jednotlivých trestů

Trest smrti

§ 29

(1) Trest smrti se vykoná oběšením; v době zvýšeného ohrožení vlasti může být vykonán zastřelením.

(2) Těhotné ženě nelze uložit trest smrti.

Odnětí svobody

§ 30

Snížení trestu

(1) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, jen odůvodní-li to poměry pachatele nebo stupeň nebezpečnosti činu pro společnost.

(2) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavce 1 nelze uložit trest

- a) pod deset let, má-li být podle zákona uložen trest odnětí svobody na pětadvacet let,
- b) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby nejméně patnáct let,
- c) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby nejméně deset let,
- d) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby nejméně pět let.

§ 31

Trvání trestu

(1) Trest odnětí svobody nesmí ani po zvýšení podle tohoto zákona činit více než pětadvacet let.

(2) Trest odnětí svobody uložený pachateli za trestný čin, kterého se dopustil předtím, než byl na něm vykonán jiný trest odnětí svobody, nesmí spolu s tímto trestem, a byl-li takový trest již částečně vykonán, spolu s jeho zbytkem, činit více než pětadvacet let.

§ 32

Výkon trestu

(1) Trest odnětí svobody se vykonává v ústavech ministerstva vnitra; jde-li o vojáka v základní vojenské službě, může se trest odnětí svobody nepřevyšující dvě léta vykonat též ve vojenském kárném útvaru. Užitelná práce má vězni umožnit, aby se po propuštění začlenil do řad pracujících.

(2) Jestliže se pachatel dopustil trestného činu po dovršení osmnáctého roku a uložený trest odnětí svobody nebo jeho převážnou část lze vykonat do jeho dvacátého roku, může soud vyslovit, že se trest vykoná jako u mladistvého (§ 62). Toto ustanovení se nevztahuje na vojáka v činné službě.

Podmíněné propuštění

§ 33

Po odpykání poloviny uloženého trestu odnětí svobody nebo úhrnné doby postupně uložených takových trestů může být vězeň podmíněně propuštěn, prokázal-li za výkonu trestu svou prací a svým chováním polepšení opravňující k naději, že povede řádný život pracujícího člověka.

§ 34

(1) Při podmíněném propuštění se stanoví zkušební doba na dvě až deset let. Tato doba počíná podmíněným propuštěním vězně.

(2) Podmíněně propuštěnému lze uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka; může se mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

§ 35

(1) Jestliže podmíněně propuštěný vedl ve zkušební době řádný život pracujícího člověka a vyhověl uloženým podmínkám, hledí se na něho, jako by trest odpykal dnem, kdy byl podmíněně propuštěn; jinak se rozhodne, že se zbytek trestu vykoná.

(2) Stejně se hledí na podmíněně propuštěného, jako by trest odpykal dnem, kdy byl podmíněně propuštěn, nerozhodně-li se bez jeho viny do dvou let od uplynutí zkušební doby; že se zbytek trestu vykoná.

(3) Opětne podmíněně propuštění z téhož trestu je možné po odpykání poloviny zbytku trestu.

§ 36

zrušen.

Nápravné opatření

§ 37

(1) Místo trestu odnětí svobody, který by nepřevyšoval šest měsíců, uloží soud pachateli nápravné opatření na jeden měsíc až jeden rok, má-li za to, že k dosažení účelu trestu postačí tento trest.

(2) Nápravné opatření nelze uložit

- a) vojáku v činné službě,
- b) příslušníku vojensky organizovaného nebo jiného sboru, jehož příslušníci podléhají podle zvláštních zákonů ustanovením o trestných činech vojenských, v činné službě,
- c) válečnému zajatci, nebo
- d) jsou-li tu jiné okolnosti, které brání výkonu tohoto trestu.

§ 38

Nápravné opatření se vykonává na svobodě. Záleží v tom, že pachatel je povinen po dobu trestu vykonávat práci mu určenou za sníženou odměnu za práci a bez některých výhod vyplývajících z pracovního poměru (§ 39).

§ 39

(1) Je-li pachatel v pracovním poměru, zejména vykonává-li práci převážně tělesnou,

nenañídí soud změnu jeho zaměstnání. Z důležitých důvodů může však soud na dobu trestu nařídít změnu pachatelova zaměstnání, zejména v tom směru, aby vykonával práci méně odpovědnou nebo v jiném pracovišti; v tomto případě soud zároveň stanoví zásady pro určení druhu, způsobu a místa pachatelova zaměstnání.

(2) Z odměny náležející odsouzenému za práci propadá jedna čtvrtina státu; soud však může tuto částku snížit až na jednu desetinu odměny.

(3) Doba výkonu nápravného opatření se nezapočítává do doby trvání pracovního poměru, pokud jeho délka má význam pro vznik nebo rozsah nároků z pracovního poměru. Nároky pachatele z nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení zůstávají nedotčeny.

§ 40

(1) Do výkonu nápravného opatření se nezapočítává doba, po kterou pachatel práci mu určenou z jakéhokoli důvodu nevykonává.

(2) Jestliže pachatel práci mu určenou nenastoupil ve stanovené lhůtě nebo ji nevykonává řádně, přemění soud nápravné opatření v trest odnětí svobody. Za dva dny nevykonaného nápravného opatření uloží soud jeden den odnětí svobody.

§ 41

Bylo-li nápravné opatření vykonáno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen; doba výkonu nápravného opatření se však započítá do doby trvání pracovního poměru (§ 39 odst. 3) teprve po uplynutí jednoho roku od výkonu trestu.

§ 42

zrušen.

Ztráta čestných práv občanských

§ 43

Soud vysloví ztrátu čestných práv občanských, odsuzuje-li pachatele k trestu smrti. Vzhledem k závažnosti činu a zavržitelnosti pohnutek může soud ztrátu čestných práv občanských vyslovit též, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin k trestu odnětí svobody převyšujícímu dvě léta.

§ 44

(1) Ztráta čestných práv občanských záleží v tom, že odsouzený ztrácí

- a) právo volební,
- b) právo zastávat funkci soudce a soudce z lidu,
- c) vědecké a umělecké hodnosti,
- d) československá vyznamenání a čestná uznání, právo nosit cizozemská vyznamenání a právo užívat cizozemských čestných titulů.

(2) Soud může vyslovit ztrátu všech práv uvedených v odstavci 1 nebo jen některého z nich.

(3) Ztráta práv uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) trvá po dobu, pokud nebyl trest odnětí svobody odpykán nebo promínut anebo jeho výkon promlčen; soud však může stanovit, že tato ztráta trvá ještě po odpykání trestu odnětí svobody, a to až po dobu pěti let. Ztráta práv uvedených v písm. c) a d) je vždy trvalá.

Vyloučení z vojska

§ 45

Soud vysloví vyloučení z vojska, odsuzuje-li vojáka k trestu smrti nebo k trestu odnětí svobody nejméně na dvacet let.

Ztráta vojenské hodnosti

§ 46

(1) Soud vysloví ztrátu vojenské hodnosti, ukládá-li trest vyloučení z vojska.

(2) Vzhledem k závažnosti činu a zvržitelnosti pohnutek může soud vyslovit ztrátu vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin k trestu odnětí svobody převyšujícímu dvě léta.

(3) Vojenský soud a vojenské kolegium nejvyššího soudu mohou vyslovit ztrátu vojenské hodnosti též, jestliže to vzhledem k spáchanému trestnému činu vyžadují zájmy služby.

(4) Ztrátou vojenské hodnosti je odsouzenému snížena jeho hodnost ve vojsku na hodnost vojína a odňata jeho hodnost ve sboru, jehož příslušníci podléhají vojenské soudní pravomoci.

Propadnutí jmění

§ 47

(1) Soud může vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům pachatele vyslovit propadnutí jmění, odsuzuje-li pachatele k trestu smrti nebo za úmyslný trestný čin k trestu odnětí svobody převyšujícímu dvě léta.

(2) Propadnutí jmění postihuje pachatelovo jmění celé nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k ukojení životních potřeb pachatele nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je pachatel podle zákona povinen pečovat.

(3) Výrokem o propadnutí jmění zaniká zákonné společenství majetkové.

(4) Vlastníkem propadlého jmění se stává stát.

Trest peněžité

§ 48

Ukládání a výměra trestu

(1) Spolu s trestem odnětí svobody může soud uložit též trest peněžité, projevil-li pachatel úmyslným trestným činem nepřátelství k lidově demokratickému řádu nebo spáchal-li trestný čin ze ziskuchtivosti. Trest peněžité se neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný. Vedle trestu propadnutí jmění trest peněžité uložit nelze.

(2) Při výměře trestu peněžitého přihlédne soud k osobním a majetkovým poměrům pachatele, tak aby trest peněžité pro něho znamenal především citelné omezení majetku nabytého bezpracnými zisky a odnětí majetkového základu, z něhož pramenilo spáchaní trestného činu. Trest peněžité se vyměří částkou od 100 Kčs do 50.000 Kčs.

(3) Vydobytá částka trestu peněžitého připadá státu.

§ 49

Náhradní trest

(1) Ukládá-li soud vedle trestu odnětí svobody také trest peněžité, stanoví zároveň pro případ jeho nedobytnosti náhradní trest odnětí svobody.

(2) Náhradní trest spolu s trestem odnětí svobody nesmějí dohromady přesahovat horní hranici zákonné sazby o více než o čtvrtinu. Při výměře náhradního trestu přihlédne soud k osobním poměrům pachatele a k výši uloženého trestu peněžitého.

§ 50

Ručení za nedobytný trest

Soud může vyslovit, že za nedobytný trest peněžitý uložený pachateli ručí též majitel soukromého podniku, při jehož provozu byl trestný čin spáchán, nebo osoba odpovědná za vedení takového podniku, jestliže z nedbalosti přispěli k spáchání trestného činu.

Zákaz činnosti

§ 51

(1) Dopustil-li se pachatel při výkonu činnosti nebo povolání trestného činu, jímž poškodil nebo ohrozil hospodářské zájmy republiky, vysloví soud, že se pachateli zakazuje vykonávat takovou činnost nebo takové povolání.

(2) Soud může vyslovit, že se pachateli zakazuje vykonávat činnost nebo povolání, jestliže

- a) pachatel se dopustil trestného činu v souvislosti s touto činností nebo s tímto povoláním, nebo
- b) pachatel by jich mohl zneužít k spáchání trestného činu.

(3) Zákaz uvedený v odstavci 1 nebo 2 stanoví soud na jeden rok až deset let; doba výkonu trestu odnětí svobody se do této doby nezapočítává.

Vyhoštění

§ 52

Soud uloží pachateli, který není československým občanem, trest vyhoštění z území Československé republiky, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

Zákaz pobytu

§ 53

(1) Soud vysloví, že se pachateli zakazuje pobyt v některé části území Československé republiky, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) Zákaz uvedený v odstavci 1 stanoví soud na tři až deset let; doba výkonu trestu odnětí svobody se do této doby nezapočítává.

Uveřejnění rozsudku

§ 54

Soud vysloví, že se rozsudek uveřejní, vyžaduje-li to obecný zájem.

Propadnutí věci

§ 55

- (1) Soud může prohlásit za propadlou věc,
- a) které bylo užito k spáchání trestného činu,
 - b) která byla k spáchání trestného činu určena,
 - c) kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo
 - d) které pachatel nabyl za věc uvedenou pod písm. c).

(2) Za propadlou lze prohlásit jen věc náležející pachateli.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o trestání mladistvých

§ 56

Mladiství

Při trestání osob, které v době trestného činu dovršily patnáctý rok a nepřekročily osmnáctý rok (mladistvých), přihlédne soud k zvláštní péči, kterou lidově demokratická republika věnuje mládeži.

§ 57

Účel trestu

Účelem trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného pracujícího člověka,

a to se zřetelem k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází.

§ 58

Upuštění od potrestání

Soud může upustit od potrestání u mladistvého též.

- a) nemohl-li mladistvý z omluvitelného důvodu plně rozpoznat, že jeho jednání je pro společnost nebezpečné,
- b) jde-li o trestný čin menšího významu, nebo
- c) má-li soud za to, že ochranná výchova, kterou zároveň nařizuje, splní účel trestu.

§ 59

Vyloučení některých druhů trestů

Mladistvému nelze uložit:

- a) trest smrti,
- b) — zrušeno —
- c) ztrátu čestných práv občanských,
- d) vyloučení z vojska,
- e) zákaz činnosti,
- f) zákaz pobytu,
- g) trest uveřejnění rozsudku.

§ 60

Ukládání trestu

(1) Místo trestu smrti nebo odnětí svobody na pětadvacet let stanoveného v zákoně nastupuje u mladistvého trest odnětí svobody na tři až patnáct let, a jde-li o vojáka v činné službě, který se trestného činu dopustil za zvýšeného ohrožení vlasti, na deset až pětadvacet let. Snížení těchto trestů je vyloučeno.

(2) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v zákoně se snižují u mladistvého na polovinu, při čemž však horní hranice snížené sazby nesmí nikdy převyšovat pět let, dolní jeden rok. Toto ustanovení se nevztahuje na vojáka v činné službě, který se trestného činu dopustil za zvýšeného ohrožení vlasti.

(3) Náhradní trest za trest peněžitého soud mladistvému neuloží.

§ 61

Podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění

(1) Soud může u mladistvého vyslovit podmíněné odsouzení, nepřevyšuje-li uložený trest odnětí svobody tři léta. Zkušební dobu stanoví na jeden rok až tři léta.

(2) Nedovršil-li mladistvý, který byl podmíněně odsouzen nebo podmíněně propuštěn, dvacátý rok v době, kdy zavdal příčinou výkonu trestu nebo jeho zbytku, může se vzhledem k výjimečným okolnostem případu vyslovit, že podmíněné odsouzení nebo podmíněné propuštění zůstává v platnosti. Přitom se může zkušební doba přiměřeně prodloužit, nikoli však o více než o dvě léta.

§ 62

Výkon trestu odnětí svobody

(1) Trest odnětí svobody uložený mladistvému se vykonává v ústavech ministerstva vnitra; jde-li o vojáka v základní vojenské službě, může se trest odnětí svobody, nepřevyšující dvě léta, vykonat též ve vojenském kárném útvaru.

(2) Trest odnětí svobody se vykonává s náležitým přihlédnutím k povahovým vlastnostem mladistvého a k jeho schopnostem. Přitom budíž dbáno toho, aby byl mladistvý odborně připraven na budoucí povolání.

§ 63

Úhrnný a dodatekový trest

Zvláštních ustanovení o trestání mladistvých se neužije, jestliže soud pachateli ukládá úhrnný nebo dodatekový trest za trestné činy spáchané jednak před dovršeným osmnáctým rokem, jednak po něm, a zákon na trestný čin spáchaný po dovršeném osmnáctém roku stanoví trest stejný nebo přísnější.

HLAVA PÁTÁ

ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 64

Účinná lítost

(1) Trestnost velezrady (§ 78), podvracení republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodnictví

(§ 84), sabotáže (§ 85), vyzvědačství (§§ 86 a 87), ohrožení státního tajemství podle §§ 88 a 89, věrolomnosti (§§ 93 a 94), válečného škůdnictví (§§ 99 a 100), ohrožení hospodářského a služebního tajemství (§§ 112 až 114), nedovoleného ozbrojování (§§ 120 a 121), zkrácení a ohrožení daně podle § 149 odst. 2, porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 152 odst. 2, spolčení (§ 166), vzpoury vězňů podle § 170 odst. 2, obecného ohrožení (§§ 190 až 192), ohrožení provozu obecně prospěšných zařízení (§§ 194 a 195), šíření nakažlivých chorob (§§ 199 až 202), ohrožení zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami (§§ 203 a 204), spolčení k zběhnutí (§ 275) a spolčení ke vzpouře (§ 277) zaniká, jestliže pachatel

- a) škodlivý následek trestného činu dobrovolně zamezí nebo napraví, nebo
- b) učiní o trestném činu dobrovolně oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno. Oznámení nutno učinit prokurátoru nebo orgánu bezpečnosti; podléhá-li pachatel vojenské soudní pravomoci, může místo toho učinit oznámení náčelníkovi.

(2) Oznámením trestného činu nezanikne však trestnost toho, kdo trestný čin nastrojil nebo k němu navedl proto, aby dal podnět k trestnímu stíhání jiné osoby.

§ 64a

Zánik nebezpečnosti činu pro společnost

Trestnost činu zániká, jestliže nebezpečnost činu pro společnost již pominula.

§ 65

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, která činí

- a) dvacet let, stanoví-li zákon na trestný čin trest smrti nebo odnětí svobody na pětadvacet let,
- b) deset let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,

- c) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,
- d) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou pachatele nelze postavit před soud pro zákonnou překážku nebo proto, že úmyslně maří trestní stíhání.

(3) Promlčení trestního stíhání se přerušuje,

- a) učiní-li prokurátor nebo soud opatření směřující k stíhání pachatele pro trestný čin, o jehož promlčení jde, nebo
- b) dopustí-li se pachatel v promlčecí době trestného činu nového, na který zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 66

Promlčení výkonu trestu

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, která činí

- a) dvacet let, jde-li o odsouzení k trestu smrti,
- b) patnáct let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,
- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nelze trest vykonat proto, že se odsouzený zdržuje v cizině.

(3) Promlčení výkonu trestu se přerušuje,

- a) učiní-li prokurátor nebo soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo
- b) dopustí-li se odsouzený v promlčecí době trestného činu nového, na který zákon stanoví trest stejný nebo přísnější než na trestný čin, za který byl pachatel odsouzen.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

Zahřazení odsouzení

§ 67

(1) Soud zahřadí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu nebo po promlčení jeho výkonu řádný život pracovního člověka nepřetržitě po dobu nejméně

- a) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,
- b) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,
- c) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok.

(2) Byl-li trestný čin spáchán ve věku do dvaceti let, snižují se lhůty uvedené v odstavci 1 na polovinu.

§ 68

(1) Bylo-li odsouzení zahřazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen a zbytek neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pohybu se nevykoná.

(2) Jestliže do jednoho roku po tom, co soud pravomocně zahřadil odsouzení, vyjde najevo, že odsouzení zahřazeno být nemělo, soud své rozhodnutí zruší, nespĺnily-li se zatím podmínky zahřazení.

HLAVA ŠESTÁ

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

§ 69

Účel ochranných opatření

(1) Jako ochranná opatření lze uložit ochranné řechení, ochrannou výchovu a zabrání, a to jen za podmínek uvedených v §§ 70, 71 a 74, účelem ochranných opatření je:

- a) chránit společnost před trestnými činy, k nimž by v budoucnu mohlo dojít,
- b) osobám, které by pro svou chorobu nebo pro zanedbanou výchovu mohly spáchat trestný čin, řechením a výchovou umožnit, aby se staly platnými členy společnosti.

(2) Není-li účel ochranných opatření splněn již uložením a výkonem trestu, lze je uložit i vedle trestu.

§ 70

Ochranné řechení

(1) Jestliže pachatel trestného činu není pro nepřičetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nařídí soud jeho odevzdání do řechebného ústavu; soud tak může učinit též, jestliže se pachatel trestného činu dopustil ve stavu zmenšené přičetnosti a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný nebo dopustil-li se pachatel, který se oddává nadměrnému požívání alkoholických nápojů nebo omamných prostředků, trestného činu v opilosti nebo v jiném podobném opojení nebo trestného činu opilství.

(2) Ochranné řechení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. O propuštění z ochranného řechení rozhoduje soud.

(3) Od ochranného řechení může soud upustit, pominou-li před jeho započítím okolnosti, pro něž bylo nařizeno.

Ochranná výchova

§ 71

(1) Sezná-li soud v trestním řízení proti mladistvému, že o jeho výchovu není náležitě postaráno nebo že jeho dosavadní výchova byla zanedbána anebo že to vyžaduje prostředí, v němž žije, nařídí jeho ochrannou výchovu.

(2) Dopustí-li se osoba, která dovršila dvanáctý rok a je mladší než patnáct let, činu jinak trestného, na který zákon stanoví trest smrti nebo odnětí svobody na pětadvacet let, nařídí poručenský (opatrovnický) soud její ochrannou výchovu; poručenský (opatrovnický) soud tak může učinit též, je-li to nutné k zajištění řádné výchovy osoby mladší než patnáct let, která se dopustila činu jinak trestného.

(3) Ochranná výchova nemůže být nařizena, jde-li o osobu uvedenou v § 269 odst. 2.

§ 72

Ochranná výchova se vykonává ve výchovných zařizeních; vyžaduje-li to však zdravotní stav chovance, vykoná se v řechebném ústavě.

§ 73

(1) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršeného osmnáctého roku; vyžaduje-li to zájem chovance, lze ji prodloužit do dovršeného devatenáctého roku.

(2) Od ochranné výchovy může soud upustit, pominou-li před jejím započatím okolnosti, pro něž byla nařízena.

§ 74

Z a b r á n ě

(1) Jestliže věc uvedená v § 55 odst. 1 nebyla prohlášena za propadlou, může soud vyslovit, že se věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, jež nelze stíhat nebo odsoudit,
- b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil,
- c) náleží-li osobě, která z nedbalosti přispěla k spáchání trestného činu, nebo
- d) vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

HLAVA SEDMÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Výklad některých pojmů

§ 75

(1) Trestnými činy se rozumějí jen činy soudně trestné, a pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá jinak, též pokus, návod a pomoc.

(2) Jednáním se rozumí i opominutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých poměrů povinen.

(3) Výsledkem uvedeným v zákoně se rozumí souhrn znaků trestného činu, které jsou uvedeny ve zvláštní části, s výjimkou zavínění.

(4) Zvláště přitěžující okolností se rozumí taková okolnost, která s trestným činem zpravidla spojena nebývá a která pro svou důležitost zvyšuje nebezpečnost činu nebo pachatele pro společnost.

(5) Dobou zvýšeného ohrožení vlasti se rozumí doba, v níž republika vstoupila do stavu branné pohotovosti nebo v níž došlo k událostem ohrožujícími zvýšenou měrou samostatnost, ústavní jednotu, územní celistvost, lidově demokratické státní zřízení nebo společenský řád republiky anebo veřejný klid a pořádek.

(6) Státním tajemstvím se rozumí vše, co v důležitém zájmu republiky, zejména v zájmu politickém, vojenském nebo hospodářském, má zůstat utajeno před nepovolanými osobami.

(7) Hospodářským tajemstvím se rozumí vše, co je příznačné nebo významné pro hospodářské podnikání a v obecném zájmu má zůstat utajeno před nepovolanými osobami.

(8) Služebním tajemstvím se rozumí důležitá skutečnost, která souvisí s činností národního výboru, jeho výkonného orgánu, soudu nebo jiného úřadu, veřejného orgánu nebo podniku anebo lidového družstva a v obecném zájmu má zůstat utajena před nepovolanými osobami.

(9) Volebním právem se rozumí právo volit nebo být zvolen do zákonodárných sborů nebo do národních výborů.

(10) Veřejným činitelem je ten, kdo obstarává veřejné věci, byv k tomu povolán; za těchto podmínek je veřejným činitelem zejména

- a) člen národního výboru, jiný podle zákona zvolený zástupce lidu, soudce z lidu, funkcionář lidového družstva,
- b) státní zaměstnanec,
- c) řídící nebo rozhodující zaměstnanec národního podniku, podniku místního průmyslu, komunálního hospodářství nebo jiného veřejného podniku anebo lidového družstva,
- d) příslušník branné moci nebo jiného ozbrojeného sboru, nebo
- e) orgán povoláný chránit nebo zajišťovat bezpečnost lidí a majetku anebo provádět svým osobním úkonem rozhodnutí veřejného činitele.

(11) Za veřejnou se pokládá listina vydaná národním výborem, jeho výkonným orgánem, soudem nebo jiným úřadem nebo veřejným orgánem, která zakládá nějaké právo nebo povinnost anebo zjišťuje určitý stav.

(12) Daní se rozumí jakákoli veřejná dávka s příslušenstvím, jakkoli ukládaná nebo vybíraná.

(13) Těžkou újmu na zdraví se rozumí

- a) zmrzačení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohyždění,
- g) onemocnění pohlavní chorobou,
- h) přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy,
- ch) mučivé útrapy, nebo
- i) delší dobu trvající porucha zdraví.

(14) Osobami blízkými se rozumějí příbuzní v pokolení přímém, osvojitelé a osvojení, sourozenci a manželé; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou by utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako těžkou újmu vlastní.

§ 76.

(1) Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá jinak, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

(2) Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí.

(3) Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

- a) obsahem tiskoviny, rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem nebo jiným podobně účinným způsobem, nebo
- b) alespoň před dvěma osobami.

(4) Trestný čin je spáchán výdělečně, hledí-li si pachatel soustavným páčáním takových trestných činů opatřit alespoň na čas zdroj příjmů.

§ 77

Počítání doby a trestu

(1) Kde zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký následek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

(2) Kde je použití zákonného ustanovení závislé na délce trestu odněti svobody, nepřihlíží se k náhradnímu trestu za trest peněžitý.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICĚ

Oddíl první

Trestné činy proti základům republiky

§ 78

Velezrada

(1) Kdo se pokusí zvlášť nebezpečným jednáním zničit samostatnost republiky, zničit nebo rozvrátit její lidově demokratické státní zřízení nebo společenský řád, zničit vymoženosti pracujícího lidu dosažené při výstavbě socialismu, zničit nebo rozvrátit územní celistvost republiky nebo podlomit její obranyschopnost, bude potrestán odnětím svobody na deset až pětadvacet let.

(2) Kdo

- a) k činu uvedenému v odstavci 1 s někým se spolčí, nebo
 - b) pro takový čin vejde ve styk s cizí mocí nebo s cizím činitelem,
- bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 za zvýšeného ohrožení vlasti.
- b) jsou-li takovým činem značnou měrou ohroženy samostatnost republiky, její lidově demokratické státní zřízení, společenský řád, vymoženosti pracujícího lidu dosažené při výstavbě socialismu, územní celistvost nebo obranyschopnost republiky.
- c) je-li k takovému činu zneužito branné moci nebo ozbrojeného nebo vojensky organizovaného sboru anebo jsou-li k takovému činu sbírány nebo organizovány branné, ozbrojené nebo pomocné síly nebo hromaděny zbraně, střelivo, výbušniny nebo jiné nebezpečné látky.
- d) je-li při takovém činu kladen branné moci nebo ozbrojenému sboru násilný odpor, nebo
- e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 79

zrušen.

§ 79a

Podvrácení republiky

(1) Kdo z nepřátelství k lidově demokratickému řádu provádí podvratnou činnost proti samostatnosti republiky, proti jejímu lidově demokratickému státnímu zřízení nebo společenskému řádu, proti vymoženostem pracujícího lidu dosaženým při výstavbě socialismu, proti územní celistvosti nebo obranyschopnosti republiky, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

- a) k činu uvedenému v odstavci 1 založí organizaci, nebo
- b) k takovému činu se spolčí s cizí mocí nebo s cizím činitelem anebo s nimi pro takový čin vejde ve styk.

(3) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 za zvýšeného ohrožení vlasti, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(4) Kdo se k činu uvedenému v odstavci 1 až 3 s někým spolčí, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 80

zrušen.

§ 80a

Teror

(1) Kdo v úmyslu odstrašit někoho od aktivní účasti na budování lidově demokratické republiky nebo mu takovou činnost znemožnit, ublíží někomu na zdraví nebo způsobí citelnou škodu na majetku nebo jinou těžkou újmu anebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvacet let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,
- b) je-li takovým činem způsobena rozsáhlá škoda na majetku,
- c) dopustí-li se takového činu v úmyslu způsobit těžkou újmu na zdraví,
- d) má-li takový čin za následek těžkou újmu na zdraví, nebo
- e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu způsobit smrt, nebo
- b) je-li takovým činem ohrožen život mnoha lidí nebo má-li takový čin za následek smrt.

(4) Kdo se k činu uvedenému v odstavci 1 nebo 2 s někým spolčí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let; kdo se s někým spolčí k činu uvedenému v odstavci 3, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let.

(5) Kdo někomu v úmyslu odstrašit jej od aktivní účasti na budování lidově demokratické republiky nebo mu takovou činnost znemožnit vyhrožuje, že jemu nebo osobě blízké způsobí smrt, ublížení na zdraví, citelnou škodu na majetku nebo jinou těžkou újmu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

§ 81.

Pobuřování proti republice.

(1) Kdo z nepřátelství k lidově demokratickému řádu

a) veřejně nebo nejméně dvě osoby pobuřuje proti republice, proti její samostatnosti, lidově demokratickému státnímu zřízení nebo společenskému řádu, proti vymoženostem pracujícího lidu dosaženým při výstavbě socialismu, proti územní celistvosti nebo obranyschopnosti republiky, nebo

b) úmyslně umožňuje nebo usnadňuje šíření takového pobuřujícího projevu,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 82

zrušen.

§ 83

Podpora a propagace fašismu a podobných hnutí

(1) Kdo podporuje nebo propaguje fašismus, nacismus nebo podobné hnutí, které směřuje nebo vede k potlačení práv a svobod pracujícího lidu nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem nebo jiným podobně účinným způsobem.

(3) Odnětím svobody na deset až pětadvacet let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 84

Záškodnictví

(1) Kdo z nepřátelství k lidově demokratickému řádu zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelným majetek, který je v socialistickém vlastnictví, v úmyslu mařit nebo ztěžovat

a) provoz nebo rozvoj národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru, nebo

b) provoz důležitého obecně prospěšného zařízení,

bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

(2) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 zmařeno nebo značnou měrou ztíženo provádění nebo plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství ve zvláště důležitém úseku

b) jsou-li takovým činem značnou měrou ohroženy důležité zájmy obrany vlasti,

c) je-li takovým činem ohrožen život mnoha lidí nebo má-li takový čin za následek smrt, nebo

d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Kdo se k činu uvedenému v odstavci 1 nebo 2 s někým spolčí, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let.

§ 85

Sabotáž

(1) Kdo z nepřátelství k lidově demokratickému řádu nesplní nebo poruší povinnost svého povolání, zaměstnání nebo své služby anebo plnění takové povinnosti obchází nebo se dopustí jiného jednání v úmyslu

a) mařit nebo ztěžovat provádění nebo plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství v některém úseku, nebo

b) způsobit vážnou poruchu v činnosti úřadu nebo jiného veřejného orgánu, národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru,

bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou měrou ztíženo provádění nebo plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství ve zvláště důležitém úseku,

b) je-li v činnosti úřadu nebo jiného veřejného orgánu, národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru skutečně způsobena vážná porucha, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(³) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) jsou-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou měrou ohroženy důležité zájmy obrátny vlasti,

b) je-li takovým činem zmařeno provádění nebo plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství ve zvláště důležitém úseku, nebo

c) je-li takovým činem ohrožen život mnoha lidí nebo má-li takový čin za následek smrt.

Oddíl druhý

Trestné činy proti bezpečnosti republiky

Vyzvědačství

§ 86

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství v úmyslu vyzradit je cizí moci, nebo

kdo státní tajemství úmyslně cizí moci vy-
zradí,

bude potrestán odnětím svobody na deset až pětadvacet let.

(²) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti,

b) dopustí-li se takového činu jako člen organizace, jejímž účelem je vyzvídat státní tajemství,

c) týká-li se takový čin státního tajemství zvláště důležitého,

d) dopustí-li se takového činu způsobem zvláště nebezpečným, ve značném rozsahu nebo výdělečně anebo páchá-li takový čin po delší dobu,

e) vyzradí-li státní tajemství, jehož uchování mu bylo výslovně uloženo nebo které již podle svého postavení je povinen uchovávat, nebo

f) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.
(³) Kdo

a) k činu uvedenému v odstavci 1 nebo 2 s někým se spolčí,

b) pro takový čin vejde ve styk s cizí mocí nebo s cizím činitelem, nebo

c) vejde ve styk s organizací, jejímž účelem je vyzvídat státní tajemství, v úmyslu podporovat její snany,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let.

§ 87

Kdo poškodí republiku tím, že se dopustí vyzvědačství proti spojenci, bude potrestán tresty stanovenými v § 86.

Ohrožení státního tajemství

§ 88

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství v úmyslu vyzradit je nepovolané osobě, nebo

kdo státní tajemství úmyslně takové osobě vyzradí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(²) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti,

b) týká-li se takový čin státního tajemství zvláště důležitého,

c) vyzradí-li státní tajemství, jehož uchování mu bylo výslovně uloženo nebo které již podle svého postavení je povinen uchovávat, nebo

d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 89

Kdo z nedbalosti způsobí, že se státní tajemství může stát známým cizí moci nebo že se stalo známým nepovolané osobě, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 90

(1) Kdo úmyslně bez odkladu neoznámí, že sám nebo někdo jiný ztratil nebo jinak pozbyl listinu nebo jiný předmět státního tajemství, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Oznámení podle odstavce 1 nutno učinit prokurátoru nebo orgánu bezpečnosti; osoba podléhající vojenské soudní pravomoci může místo toho učinit oznámení náčelníkovi.

§ 91

z r u š e n.

§ 92

(1) Kdo bez povolení

- a) zhotoví popis, plán, nákres nebo snímek některého zařízení na obranu vlastí,
- b) takovou věc opiše, okreslí nebo ofotografuje anebo dá nebo nechá jinému tak učinit,
- c) takovou věc sobě nebo někomu jinému opatří, nebo
- d) takovou věc uveřejní,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo záludně nebo lstivě vnikne do obvodu objektu důležitěho pro obranu vlastí nebo na jiné takové místo.

V ě r o l o m n o s t

§ 93

(1) Kdo úmyslně ohrozí důležitý zájem republiky tím, že

- a) poruší povinnosti, které má jako zmocněnec republiky, nebo
- b) padělá, pozmění nebo potlačí listinu nebo jiný doklad o právních poměrech republiky k cizí moci,

bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(-) Odnětím svobody na deset až pětadvacet let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlastí,

b) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 94

Kdo z nedbalosti ohrozí důležitý zájem republiky tím, že

- a) poruší povinnosti, které má jako zmocněnec republiky, nebo
- b) padělá, pozmění nebo potlačí listinu nebo jiný doklad o právních poměrech republiky k cizí moci,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 95

O p u š t ě n í r e p u b l i k y

(1) Kdo bez povolení opustí území Československé republiky, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Stejně bude potrestán československý občan, který neuposlechne úřední výzvy, aby se v určené lhůtě na území Československé republiky vrátil.

§ 95a

V n i k n u t í n a ú z e m í r e p u b l i k y

Kdo, ač není československým občanem, vnikne na území Československé republiky, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 96

O h r o ž e n í z á j m ů r e p u b l i k y
v c i z i n ě

Československý občan, který úmyslně ohrozí zájmy republiky tím, že v cizině rozšiřuje nepravdivou zprávu o poměrech v republice, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§§ 97 a 98

z r u š e n y.

Oddíl třetí

Trestné činy proti obraně
vlasti

Válečné škůdnictví

§ 99

(1) Kdo za zvýšeného ohrožení vlasti úmyslně

a) způsobí škodu obraně vlasti nebo obraně spojence, nebo

b) opatří nepříteli prospěch, nebo jakkoli ho podporuje,

bude potrestán odnětím svobody na deset až pětadvacet let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

a) k činu uvedenému v odstavci 1 s někým se spolčí, nebo

b) pro takový čin vejde ve styk s nepřítelem.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 jako osoba uvedená v § 269 odst. 2.

b) dopustí-li se takového činu výdělečně, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 100

Kdo za zvýšeného ohrožení vlasti z nedbalosti

a) způsobí škodu obraně vlasti nebo obraně spojence, nebo

b) opatří nepříteli prospěch nebo jakkoli ho podporuje,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 101

Válečná zrada

(1) Československý občan, který za zvýšeného ohrožení vlasti koná službu v nepřátelském vojsku nebo ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na deset až pětadvacet let.

(2) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek značnou škodu, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako osoba uvedená v § 269 odst. 2.

§ 102

Služba v cizím vojsku

(1) Československý občan, který bez povolení koná službu ve vojsku cizí moci nebo v cizím ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu projevit nepřátelství k republice nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 103

Najímání vojska

(1) Kdo najímá obyvatele republiky, který není cizím státním příslušníkem, pro službu ve vojsku cizí moci nebo v cizím ozbrojeném sboru, nebo

kdo takové najímání zprostředkuje

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 ohrožena brannost republiky, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy proti ústavním
činitelům

§§ 104 až 109

zrušeny.

§ 110

Snižování vážnosti presidenta republiky

(1) Kdo snižuje vážnost presidenta republiky nebo jeho náměstka, bude potrestán odnětím svobody na jeden měsíc až jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1

- a) veřejně,
- b) opětovně při různých příležitostech,
- c) v přítomnosti presidenta republiky nebo jeho náměstka, nebo
- ď) pro výkon pravomoci presidenta republiky nebo jeho náměstka nebo vůbec pro jeho činnost v životě politickém.

§ 111

Hanobení ústavního činitele

Kdo veřejně hanobí

- a) zákonodárny sbor, jeho předsednictvo, výbor nebo komisi, vládu nebo sbor pověřenců, nebo
- b) člena vlády, sboru pověřenců nebo předsednictva zákonodárného sboru pro výkon jeho pravomoci nebo vůbec pro jeho činnost v životě politickém.

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

Oddíl pátý

Trestné činy zvláště ohrožující pořádek ve věcech veřejných

Ohrožení hospodářského a služebního tajemství

§ 112

(1) Kdo vyzvídá hospodářské nebo služební tajemství v úmyslu vyrazit je do ciziny, nebo

kdo hospodářské nebo služební tajemství úmyslně do ciziny vyrazí,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako veřejný činitel,
- b) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 113

Kdo z nedbalosti způsobí, že se hospodářské nebo služební tajemství stalo známým v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 114

(1) Kdo vyzvídá hospodářské nebo služební tajemství v úmyslu vyrazit je nepovolané osobě, nebo

kdo hospodářské nebo služební tajemství úmyslně takové osobě vyrazí,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako veřejný činitel,
- b) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 115

zrušen.

Útoky proti skupinám obyvatelů

§ 116

(1) Kdo užije násilí nebo pohrůžky násilí proti skupině obyvatelů republiky pro jejich národnost, rasu nebo náboženství anebo pro to, že jsou bez vyznání nebo stoupenci lidově demokratického řádu, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se zúčastní srocení nejméně tří osob k činu uvedenému v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 se zbraní, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 117

Kdo užije proti jinému násilí nebo pohrůžky násilí nebo mu způsobí újmu na majetku pro jeho národnost, rasu nebo náboženství anebo pro to, že poškozený je bez vyznání nebo stoupencem lidově demokratického řádu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 118

zrušen.

§ 119

Kdo veřejně hanobí skupinu obyvatelů republiky pro jejich národnost, rasu nebo náboženství anebo pro to, že jsou bez vyznání nebo stoupenci lidově demokratického řádu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Nedovolené ozbrojování

§ 120

(1) Kdo bez povolení ozbrojuje sebe nebo někoho jiného tím, že

a) opatří sobě nebo někomu jinému nebo přechovává zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo

b) hromadí nebo rozděljuje jiné zbraně, střelivo nebo výbušniny,

bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 121

(1) Kdo bez povolení

a) vytvoří ozbrojenou nebo po vojensku organizovanou skupinu,

b) takovou skupinu cvičí v zacházení se zbraní nebo s ní provádí jakýkoli vojenský výcvik,

c) k takové skupině přistoupí nebo se zúčastní její činnosti, nebo

d) takovou skupinu nebo její členy podporuje v jejich snahách,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 122

Nedovolená výroba a držení vysílací stanice

(1) Kdo bez povolení

a) vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří nebo přechovává radioelektrickou vysílací stanici nebo soubor podstatných součástek určených k sestavení takové stanice, nebo

b) takové stanice používá,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 123

Zneužití náboženské funkce

Kdo zneužije výkonu své duchovenské činnosti nebo podobně své náboženské funkce v úmyslu vykonávat na věci politického života vliv nepříznivý pro lidově demokratický řád republiky, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 124

Hanobení republiky

(1) Kdo hanobí republiku,

kdo potupí jméno nebo symbol republiky, zejména její znak, vlajku, barvy nebo hymnu, nebo

kdo v úmyslu projevit nepřátelství nebo opovržení k republice zničí, poškodí nebo odstraní symbol republiky, zejména její znak, vlajku nebo barvy, anebo zobrazení presidenta republiky nebo jeho náměstka, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 veřejně, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 125

Hanobení spojeneckého státu

Kdo veřejně

- a) hanobí spojenecký stát, jeho hlavu, jiného jeho představitele anebo jeho zástupce uznaného vládou republiky,
- b) potupí jméno nebo symbol spojeneckého státu, zejména jeho znak, vlajku, barvy nebo hymnu, nebo
- c) v úmyslu projevit nepřátelství nebo opovržení k spojeneckému státu zničí, poškodí nebo odstraní symbol spojeneckého státu, zejména jeho znak, vlajku nebo barvy, anebo zobrazení hlavy spojeneckého státu nebo jiného jeho představitele,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

§ 126

Hanobení národa a rasy

Kdo veřejně hanobí některý národ nebo jeho jazyk nebo některou rasu, takže to může vzbudit veřejné pohoršení, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Šíření poplašné zprávy

§ 127

Kdo způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 127a

Kdo za zvýšeného ohrožení vlasti způsobí, byť i z nedbalosti, nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§§ 128 a 129

zrušeny

HLAVA DRUHÁ

TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti hospodářské soustavě

§ 130

Pletichy proti zestátnění

Kdo se dopustí pletich v úmyslu zmařit nebo zvýšenou měrou ztížit zestátnění podniku, hospodářského objektu nebo jiné majetkové hodnoty, které podléhají zestátnění, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 131

Tvoření soukromých monopolů

Kdo zřídí na území Československé republiky soukromou monopolní výdělečnou organizaci, zejména kartel, syndikát nebo trust, anebo k ní přistoupí nebo ji kryje nebo podporuje, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 132

Zneužití lidového družstva

Kdo zneužije lidového družstva ke krytí podnikání, které je s účelem lidových družstev v rozporu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 133

Zneužití vlastnického práva

Kdo úmyslně ohrozí obecný zájem tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zasaňtročí vlastní věc vyšší hodnoty nebo větší hospodářské důležitosti, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

Oddíl druhý

Trestné činy proti státnímu
plánu rozvoje národního
hospodářství

§ 154

zrušen.

§ 154a

Spekulace

(1) Kdo v úmyslu opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch spekuluje s předměty potřeby, zejména tím, že ve větším rozsahu takové předměty za účelem jejich zcizení skupuje, hromadí nebo přechovává, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,
- b) dopustí-li se takového činu, ač již byl pro takový čin odsouzen, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

- a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 způsobena vážná porucha v zásobování, nebo
- b) je-li takovým činem způsobeno nebezpečí vážné poruchy v zásobování značného počtu obyvatelstva.

§ 155

Poškození provozu

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, maří nebo ztěžuje provoz nebo rozvoj národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru, zejména tím, že nesplní nebo poruší povinnost svého povolání, zaměstnání nebo své služby anebo plnění takové povinnosti obchází, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 způsobena vážná porucha v činnosti národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru, nebo
- b) má-li takový čin za následek jinou značnou škodu.

§ 156

Nesplnění závazku

Nesplní-li soukromý podnikatel nebo ten, kdo je odpovědný za vedení jeho podniku, byť i z nedbalosti, závazek plynoucí ze státního plánu rozvoje národního hospodářství anebo z veřejných dodávek nebo prací, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 157

Pletichy při veřejných
dodávkách a pracích

(1) Kdo se při veřejných dodávkách nebo pracích dopustí jednání, které by mohlo poškodit objednavatele nebo zmařit plnění jeho úkolů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek značnou škodu, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 158

Ohrožení plánování a kontroly
plnění plánu

(1) Kdo ve zprávě nebo v záznamů národohospodářské evidence, které mají sloužit k sestavování státního plánu rozvoje národního hospodářství anebo ke kontrole jeho provádění nebo plnění, úmyslně uvede klamné údaje o podniku, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek značnou škodu, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

Oddíl třetí

Trestné činy proti měně

§ 139

Padělání a pozměňování
platidel

(1) Kdo padělá platidlo v úmyslu udat je jako pravé, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo pozmění

- a) platidlo vzaté z oběhu v úmyslu udat je jako platidlo platné, nebo
- b) platidlo nižší hodnoty v úmyslu udat je jako platidlo hodnoty vyšší.

(3) Odnětím svobody na patnáct až pětadvacet let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 jako člen spolčení,
- b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu,
- c) dopustí-li se takového činu výdělečně,
- d) může-li být takovým činem ohrožena československá měna, nebo
- e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 140

Udávání padělaných
a pozměněných platidel

(1) Kdo padělané nebo pozměněné platidlo

- a) úmyslně udá jako pravé,
 - b) k takovému účelu dopraví na území Československé republiky, nebo
 - c) k takovému účelu přijme nebo sobě nebo někomu jinému opatří,
- bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,
- b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu,
- c) dopustí-li se takového činu výdělečně,
- d) může-li být takovým činem ohrožena československá měna, nebo
- e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Kdo padělané nebo pozměněné platidlo, jímž mu bylo placeno jako pravým, úmyslně udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 141

Zlehčení mincí a udávání
zlehčených mincí

(1) Kdo zmenší množství kovu v minci v úmyslu způsobit někomu škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo minci zlehčenou způsobem uvedeným v odstavci 1

- a) úmyslně udá jako platidlo plné hodnoty,
- b) k takovému účelu dopraví na území Československé republiky, nebo
- c) k takovému účelu přijme nebo sobě nebo někomu jinému opatří.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán.

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 jako člen spolčení,
- b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu,
- c) dopustí-li se takového činu výdělečně, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(1) Kdo minci zlehčenou způsobem uvedeným v odstavci 1, již mu bylo placeno jako mincí plné hodnoty, úmyslně udá jako platidlo plné hodnoty, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 142

Výroba a držení padělatelského
náčiní

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří nebo přechovává nástroj nebo jiný předmět určený k padělání nebo pozměňování platidel anebo k zlehčení mincí, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(?) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 při výkonu svého povolání,
- b) dopustí-li se takového činu výdělečně, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 143

Ohrožení oběhu tuzemských platidel

Kdo úmyslně

- a) odmítá bez zákonného důvodu tuzemská platidla nebo váže jejich přijetí na určité podmínky,
 - b) shromažďuje bez hospodářské potřeby nebo nad její míru drobná tuzemská platidla, zejména mince, nebo
 - c) poškozují tuzemská platidla,
- bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 144

Nedovolená výroba a udávání náhražek tuzemských platidel

Kdo bez povolení

- a) vyrobí nebo vydá náhražku tuzemských platidel, nebo
 - b) takové náhražky do oběhu uvádí, jimi platí nebo je za platidla přijímá,
- bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Ohrožení devisového hospodářství

§ 145

(1) Kdo úmyslně způsobí devisovému hospodářství značnou škodu tím, že jedná proti předpisům o devisovém hospodářství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,

b) jestliže k usnadnění takového činu vedl dvojí účetní knihy, odstranil účetní knihy, nebo použil padělaných listin nebo jiných prostředků k oklamání,

c) porušil-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru, nebo

d) dopustí-li se takového činu, ač byl již pro takový čin trestán.

§ 146

Kdo v úmyslu způsobit devisovému hospodářství značnou škodu dosáhne na základě nepravdivého nebo neúplného údaje pro sebe nebo pro někoho jiného povolení nebo dokladu, potřebného podle devisových předpisů, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 147

Společná ustanovení

Ochrany podle §§ 139 až 142 požívají též platidla cizozemská, jakož i tuzemské a cizozemské cenné papíry hromadně vydané, znějící na majitele nebo rubropisem převoditelné, a šeky.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy daňové a porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

Zkrácení a ohrožení daně

§ 148

(1) Kdo úmyslně ve značném rozsahu zkrátí daň nebo vyláká daňovou výhodu nebo takové výhody zneužije, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nejméně s dvěma osobami,

b) jestliže k usnadnění takového činu vedl dvojí účetní knihy, odstranil účetní knihy nebo použil padělaných listin nebo jiných prostředků k oklamání,

c) porušil-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru,

- d) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 149

(1) Kdo v úmyslu zkrátit daň dopravuje zboží přes celní hranici a je přitom opatřen zbraní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo v úmyslu zkrátit daň nebo vylákat daňovou výhodu nebo takové výhody zneužít

- a) spolčí se nejméně s dvěma osobami,
b) vede dvojí účetní knihy, účetní knihy odstraní nebo použije padělaných listin nebo jiných prostředků k oklamání, nebo
c) poruší úřední uzávěru,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 150

Kdo úmyslně zkrátí daň nebo vyláká daňovou výhodu nebo takové výhody zneužije, ač byl již pro zkrácení a ohrožení daně podle § 148 nebo § 149 trestán, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

§ 151

(1) Kdo úmyslně značnou měrou ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán.

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nejméně s dvěma osobami,
b) jestliže k usnadnění takového činu vedl dvojí účetní knihy, odstraní účetní knihy nebo použil padělaných listin nebo jiných prostředků k oklamání,
c) porušil-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru,
d) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 152

(1) Kdo v úmyslu porušit zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží dopravuje zboží přes celní hranici a je přitom opatřen zbraní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo v úmyslu porušit zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží

- a) spolčí se nejméně s dvěma osobami,
b) vede dvojí účetní knihy, odstraní účetní knihy nebo použije padělaných listin nebo jiných prostředků k oklamání, nebo
c) poruší úřední uzávěru,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 153

Kdo úmyslně poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, ač byl již pro porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 151 nebo § 152 trestán, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

HLAVA TŘETÍ

TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU
VE VĚCÍCH VEŘEJNÝCH

Oddíl první

Trestné činy proti lidové
správě a soudnictví

§ 154

Násilí na veřejných sborech

(1) Kdo užije násilí nebo pohrůžky násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci národního výboru, jeho výkonného orgánu, nebo soudu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se zúčastní srocení nejméně tří osob k činu uvedenému v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán.

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 se zbraní, nebo
b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 155

Násilí pro výkon volebního práva

(1) Kdo užije proti jinému násilí nebo mu způsobí majetkovou újmu za to, že

- a) vykonal nebo nevykonal volební právo vůbec, nebo
- b) vykonal nebo nevykonal volební právo v určitém smyslu nebo určitým způsobem, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 výkonu práva být zvolen.

§ 156

Úplatkářství při volbách

(1) Kdo jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový prospěch za to, že

- a) vykoná nebo nevykoná volební právo vůbec, nebo
- b) vykoná nebo nevykoná volební právo v určitém smyslu nebo určitým způsobem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v souvislosti s výkonem volebního práva žádá, přijme nebo sl dá slíbit majetkový prospěch.

§ 157

Volební podvod

Kdo úmyslně, ač není k tomu oprávněn, vykoná volební právo, nebo

kdo lstí jinému zabrání vykonal volební právo, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 158

Nepravdivé čestné prohlášení

Kdo úmyslně uvede nepravdu v čestném prohlášení, učiněném vůči úřadu k důkazu nebo k osvědčení nějaké skutečnosti, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 159

Padělání a pozměňování veřejné listiny

(1) Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu jí užít nebo dát jí užít jako pravé nebo

kdo úmyslně užije takové listiny jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 ve značném rozsahu,
- b) dopustí-li se takového činu výdělečně, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 160

Padělání a pozměňování známek a kolky

(1) Kdo padělá nebo pozmění jakékoli poštovní nebo dávkové známky nebo kolky v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo takové známky nebo kolky úmyslně uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 ve značném rozsahu,
- b) dopustí-li se takového činu výdělečně, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 161

Křivá výpověď

(1) Kdo jako svědek, znalec nebo tlumočnick úmyslně vypoví před soudem, prokurátorem, vyšetřovatelem, pokud koná vyšetřování podle trestního řádu, státním notářem, pokud vykonává rozhodovací činnost, nebo výkonným orgánem národního výboru nepravdu

o podstatných okolnostech nebo je zamlčí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až šest let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže čin uvedený v odstavci 1 může mít nebo má za následek značnou škodu, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 162

Křivé obvinění

(1) Kdo jiného lživě obviní z trestného činu v úmyslu dát podnět k jeho stíhání, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže čin uvedený v odstavci 1 může mít nebo má za následek značnou škodu, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 163

Nadržování

(1) Kdo pachateli trestného činu pomáhá v úmyslu umožnit mu, aby unikl trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta; pomáhá-li však takto pachateli trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, pomáhá-li způsobem uvedeným v odstavci 1 pachateli trestného činu, na který zákon stanoví trest smrti, trest odnětí svobody na pětadvacet let nebo trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně deset let.

(3) Kdo se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 ve prospěch osoby sobě blízké, není trestný, ledaže by tak učinil v úmyslu

- a) pomoci osobě, která se dopustila velezrady (§ 78), záškodnictví (§ 84), sabotáže (§ 85) nebo vyzvědačství (§§ 86 a 87),
- b) opatřit sobě nebo někomu jinému majetkový prospěch, nebo,

c) pomoci pachateli k tomu, aby unikl výkonu trestu propadnutí jmění nebo propadnutí věci anebo výkonu ochranného opatření.

§ 164

Nepřekazení trestného činu

(1) Kdo úmyslně nepřekazí velezradu (§ 78), teror (§ 80a), záškodnictví (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvědačství (§§ 86 a 87), válečné škůdnictví podle § 99, padělání a pozměňování platidel (§ 139), udávání, padělaných a pozměněných platidel (§ 140), obecné ohrožení podle § 190, vraždu (§ 216), loupež (§ 232), zběhnutí (§§ 273 a 274), vzpouru (§ 276), porušení velitelských povinností (§§ 287 a 288) nebo ohrožení bojového ducha podle §§ 295 a 296, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Kdo se dopustí činu uvedeného v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo bez nebezpečí pro sebe nebo, nejde-li o velezradu (§ 78), záškodnictví (§ 84), sabotáž (§ 85) nebo vyzvědačství (§§ 86 a 87), bez nebezpečí pro osobu sobě blízkou.

§ 165

Neoznámení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že někdo jiný chystá nebo spáchal velezradu (§ 78), podvracení republiky (§ 79a), teror (§ 80a), záškodnictví (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvědačství (§§ 86 a 87), ohrožení státního tajemství podle § 88, válečné škůdnictví podle § 99, nedovolené ozbrojování (§§ 120 a 121), padělání a pozměňování platidel (§ 139), udávání, padělaných a pozměněných platidel (§ 140), obecné ohrožení podle § 190, vraždu (§ 216), loupež (§ 232), rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 3 a 4, poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245a odst. 2 písm. a), zběhnutí (§§ 273 a 274) nebo vzpouru (§ 276) a úmyslně takový trestný čin bez odkladu neoznámí prokurátoru nebo orgánu bezpečnosti, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Kdo se dopustí činu uvedeného v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení

učinit bez nebezpečí pro sebe nebo, nejde-li o velezradu (§ 78), záškodnictví (§ 84), sabotáž (§ 85) nebo vyzvědačství (§§ 86 a 87), bez nebezpečí pro osobu sobě blízkou.

§ 166

Spolč en í

(1) Kdo se s někým spolčí k trestnému činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně tři léta a nepřevyšuje pět let, nebo

kdo takové spolčení nebo jeho účastníky podpořuje v jejich snahách, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až tři léta bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 trestného činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice převyšuje pět let.

(3) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 trestného činu, na který zákon stanoví trest smrti nebo odnětí svobody na pětadvacet let.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se neužije, je-li spolčení k trestnému činu trestné podle jiných ustanovení.

Podněcování

§ 167

(1) Kdo veřejně podněcuje k trestnému činu, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 trestného činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 trestného činu, na který zákon stanoví trest smrti nebo odnětí svobody na pětadvacet let.

§ 168

(1) Kdo veřejně podněcuje k hromadnému neplnění povinnosti uložené podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) týká-li se čin uvedený v odstavci 1 povinnosti zvláště důležité,
- b) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 169

Schvalování trestného činu

(1) Kdo veřejně

- a) vychvaluje nebo výslovně schvaluje trestný čin nebo jinak s ním projevuje souhlas, nebo
- b) vychvaluje nebo oslavuje pro trestný čin jeho pachatele,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu projevit souhlas s trestným činem

- a) pachatele odmění,
- b) poskytne mu náhradu za trest nebo za plnění uložené soudem, nebo
- c) na takovou odměnu nebo náhradu sbírá.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, týká-li se čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 trestného činu, na který zákon stanoví trest smrti, trest odnětí svobody na pětadvacet let nebo trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně deset let.

§ 170

Vzpouřa vězňů

(1) Kdo se zúčastní vzepření skupiny vězňů dozorcímu orgánu, jeho rozkazu nebo vězeňskému řádu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Kdo se s někým spolčí k provedení nebo k podnícení činu uvedeného v odstavci 1, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Maření výkonu úředního rozhodnutí

§ 171

Kdo úmyslně maří nebo ztěžuje výkon rozhodnutí národního výboru, jeho výkonného orgánu, soudu nebo jiného úřadu nebo veřejného orgánu tím, že

- a) zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou, zatají, zcizí nebo odstraní věc, které se toto rozhodnutí týká, nebo
 - b) uprchne stráží nebo z vazby,
- bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

§ 172

Kdo z nedbalosti umožní nebo usnadní jinému, aby uprchl stráží nebo z vazby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 173

Maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi

Kdo v úmyslu mařit nebo ztěžovat výkon státního dozoru nad církví nebo náboženskou společností poruší ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 174

zrušen.

Oddíl druhý

Trestné činy proti povinnostem veřejných činitelů

Porušení povinností veřejného činitele

§ 175

(1) Veřejný činitel, který v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch

- a) obstarává veřejné věci způsobem zákonu odporujícím,
 - b) překročí meze své pravomoci, nebo
 - c) nesplní svou povinnost,
- bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek závažné porušení činnosti úřadu nebo jiného veřejného orgánu, národního podniku, lidového družstva nebo jiné organizace socialistického sektoru, v nichž je pachatel činný neb pro které pracuje,
- b) může-li být takovým činem zvýšenou měrou ohrožena důvěra pracujícího lidu v nestrannost nebo vážnost úřadu nebo jiného veřejného orgánu,
- c) má-li takový čin za následek jinou značnou škodu, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 176

(1) Veřejný činitel, který z nedbalosti zmaří splnění úkolů mu svěřených tím, že

- a) obstarává veřejné věci způsobem zákonu odporujícím,
 - b) překročí meze své pravomoci, nebo
 - c) nesplní svou povinnost,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 poškozen důležitý obecný zájem,
- b) má-li takový čin za následek jinou značnou škodu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

Oddíl třetí

Trestné činy proti veřejným činitelům-

§ 177

Násilí na veřejném činiteli

(1) Kdo užije násilí nebo pohrůžky násilí

- a) v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele,
 - b) proti veřejnému činiteli pro výkon jeho pravomoci, nebo
 - c) proti jinému za to, že vystoupil na ochranu veřejného činitele,
- bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se zúčastní sročení nejméně tří osob k činu uvedenému v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 se zbraní,
- b) ublíží-li takovým činem na zdraví veřejnému činiteli nebo tomu, kdo vystoupil na jeho ochranu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 178

Osobování si pravomoci veřejného činitele

Kdo si osobuje pravomoc veřejného činitele v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

§ 179

Rušení výkonu pravomoci veřejného činitele

Kdo ztíží výkon pravomoci veřejného činitele tím, že se do výkonu vmísí, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 180

Urážka veřejného činitele

Kdo urazí veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Oddíl čtvrtý

Úplatkářství

§ 181

Přijímání úplatku

(1) Kdo v souvislosti s rozhodováním ve věcech obecného zájmu nebo s výkonem takového rozhodnutí přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 žádá úplatek, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 jako veřejný činitel.

§ 182

Podplácení

(1) Kdo jinému v souvislosti s rozhodováním ve věcech obecného zájmu nebo s výkonem takového rozhodnutí poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 vůči veřejnému činiteli.

§ 183

Nepřímé úplatkářství

Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo za to, že tak již učinil, nebo

kdo jinému z takového důvodu úplatek poskytne, nabídne nebo slíbí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 184

Zvláštní ustanovení o účinné litosti

Pro podplácení (§ 182) a nepřímé úplatkářství (§ 183) není trestný ten, kdo úplatek poskytne nebo slíbí jen proto, že byl o to požádán, a učiní o tom dobrovolně bez odkladu oznámení prokurátoru nebo orgánu bezpečnosti.

Oddíl pátý

Jiné trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

§ 185

Nebezpečná vyhrožování

Kdo v úmyslu vzbudit alespoň u části obyvatelstva nějakého místa strach nebo nepokoj vyhrožuje, že způsobí obecné nebezpečí (§ 190), bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Opilství

§ 186

Kdo se požitím alkoholického nápoje nebo jinak přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepříčetnosti, v němž se dopustí trestného činu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let; dopustí-li se však trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

§ 187

(1) Kdo se opije, byť i z nedbalosti, ač je v opilosti náchylný k výtržnostem, nebo

kdo osobu, která je v opilosti náchylná k výtržnostem, úmyslně opije nebo její opilost zvyšuje,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Stejně bude potrestán, kdo požije alkoholického nápoje za takových okolností, že by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku.

§ 188

zrušen.

§ 188a

Příživnictví

Kdo se živí nekalým způsobem a vyhýbá se poctivé práci, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

§ 188b

Výtržnictví

Kdo vzbudí veřejné pohoršení tím, že se dopustí hrubé neslušnosti nebo výtržnosti, které svědčí o jeho zjevné neúctě vůči společnosti, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

§ 189

Pomluva

(1) Kdo úmyslně ohrozí vážnost jiného u spoluobčanů tím, že o něm někomu sdělí nepravdu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán,

- dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 veřejně,
- dopustí-li se takového činu proti veřejnému činiteli pro výkon jeho pravomoci, nebo
- jestliže takový čin může mít nebo má za následek těžkou újmu.

HLAVA ČTVRTÁ

TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNĚ

Obecné ohrožení

§ 190

(1) Kdo úmyslně vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví anebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu (obecné nebezpečí) tím, že

- způsobí požár nebo povodeň,
- způsobí škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil, nebo
- dopustí se jiného podobného obecně nebezpečného jednání,

bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně

- obecné nebezpečí zvýší, nebo
- jeho odvrácení nebo zmírnění zmaří nebo ztíží.

(3) Odnětím svobody na pět až dvacet let bude pachatel potrestán,

- dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 na majetku, který je v socialistickém vlastnictví,
- má-li takový čin za následek hrozivou úseň nebo těžkou újmu na zdraví mnoha lidí nebo rozsáhlou škodu na majetku, nebo
- dopustí-li se takového činu za zvýšeného ohrožení vlasti.

(4) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 opětovně v krátké době,

- b) dopustí-li se takového činu jako člen spolčením, nebo
 c) má-li takový čin za následek smrt.

§ 191

(1) Kdo k spáchání obecného ohrožení (§ 190)

- a) nabídne se nebo nabídne svou pomoc,
 b) s někým se spolčí, nebo
 c) vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří nebo přechovává výbušninu, hořlavinu nebo jinou podobně nebezpečnou látku,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 192

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší obecné nebezpečí (§ 190) anebo jeho odvrácení nebo zmírnění zmaří nebo ztíží, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) poruší-li činem uvedeným v odstavci 1 důležitou povinnost vyplývající z jeho povolání nebo uloženou mu podle zákona,
 b) dopustí-li se takového činu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, nebo
 c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 193

Porušení povinnosti při hrozivé tísni

Kdo úmyslně maří nebo ztěžuje odvrácení nebo zmírnění hrozivé tísne, která přímo postihuje alespoň část obyvatelstva nějakého místa, tím, že bez závažného důvodu

- a) odepře pomoc, která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal, nebo
 b) zmaří poskytnutí takové pomoci jinou osobou,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

Ohrožení provozu obecně prospěšných zařízení

§ 194

(1) Kdo úmyslně ohrozí provoz

- a) veřejného telefonu, telegrafu nebo rozhlasu, pošty anebo železnice nebo jiného zařízení pro hromadnou veřejnou dopravu,
 b) podmořského kabelu,
 c) zařízení energetického nebo vodárenského,
 d) veřejného ochranného zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, nebo

e) obranných nebo ochranných zařízení proti leteckým nebo jiným podobným útokům nebo proti jejich následkům,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti,
 b) má-li takový čin za následek skutečnou poruchu provozu, nebo
 c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 195

Kdo z nedbalosti ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení (§ 194), bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 196

Nedovolená výroba a držení zbraní a výbušnin

(1) Kdo bez povolení vyrábí zbraně nebo střelivo nebo s nimi obchoduje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří nebo přechovává výbušninu nebo jí užívá.

Nedovolená výroba a držení omamných prostředků a jedů

§ 197

(1) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, jinému opatří nebo přechovává omamné

prostředky nebo jedy, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 ve značném rozsahu nebo výdělečně, nebo

b) má-li takový čin za následek smrt člověka nebo těžkou újmu na zdraví mnoha lidí.

§ 198

Kdo vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří nebo přechovává předmět určený k neoprávněné výrobě omamných prostředků nebo jedů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Šíření nakažlivých chorob

§ 199

(1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt člověka nebo těžkou újmu na zdraví mnoha lidí.

§ 200

Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 201

(1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé choroby domácích nebo jiných hospodářsky důležitých zvířat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek rozšíření takové choroby.

§ 202

(1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé

choroby nebo škůdce užitkových rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek rozšíření takové choroby nebo takového škůdce.

Ohrožení zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami

§ 203

(1) Kdo má na prodej nebo za tím účelem vyrobí anebo sobě nebo někomu jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt člověka nebo těžkou újmu na zdraví mnoha lidí.

§ 204

Kdo má na prodej nebo za tím účelem vyrobí anebo sobě nebo někomu jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 205

Společná ustanovení

Nařízením ministra spravedlnosti bude určeno, co se považuje za omamné prostředky a jedy ve smyslu §§ 197 a 198, které choroby se považují za nakažlivé ve smyslu §§ 199 až 202 a na které škůdce se vztahuje ustanovení § 202.

HLAVA PÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

§ 206

Dvojitý manželství

Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, nebo

kdo uzavře manželství s osobou, která již je v manželství jiném,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 207

Porušení zákona o právu rodinném

Kdo při výkonu své duchovenské činnosti nebo podobné své náboženské funkce poruší, byť i z nedbalosti, ustanovení zákona o právu rodinném, zejména tím, že vykoná sňatkové obřady náboženské s osobami, které spolu neuzavřely manželství, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 208

Záměna rodinné příslušnosti

Kdo podvrhne dítě nebo jinak způsobí záměnu nebo utajení rodinné příslušnosti někomu jinému, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 209

Odložení dítěte

(¹) Kdo odloží dítě, které si samo nemůže opatřit pomoc, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(²) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

Zanedbání povinné výživy

§ 210

(¹) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(²) Kdo se vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(³) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán, je-li oprávněná osoba činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 vydána nouzi nebo jinému nebezpečí.

§ 211

Pro zanedbání povinné výživy podle § 210 není pachatel trestný, jestliže takový čin nemá trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splní dříve, než soud první stolice počne vyhlašovat rozsudek.

§ 212

Týrání svěřené osoby

Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 213

Podávání alkoholických nápojů osobám nezletilým

Kdo podá osobě mladší než osmnáct let pro její vlastní potřebu alkoholický nápoj v takové míře, že tím může být ohroženo její zdraví, nebo

kdo tomu nezabrání, ač je to jeho povinností,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 214

Únos

(¹) Kdo osobu mladší než patnáct let nebo osobu stíženou duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinutou odejme z moci toho, kdo má povinnost o ni pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(²) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo někomu jinému majetkový prospěch,
- je-li takovým činem ohrožen mravní vývoj unesené osoby, nebo
- je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 215

Ohrožení mravní výchovy mládeže

Kdo, byť i z nedbalosti, vydá osobu mladší než osmnáct let v nebezpečí zpustnutí tím, že neplní svou povinnost o ni pečovat,

kdo takové osobě úmyslně umožní vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo

kdo takovou osobu k zahálčivému nebo nemravnému životu svádí,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

HLAVA ŠESTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

§ 216

Vraždy

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až pětadvacet let.

(2) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 na několika osobách nebo opětovně,
- b) dopustí-li se takového činu při loupeži nebo způsobem zvláště surovým, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 217

Vraždy novorozeného dítěte matkou

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí své novorozené dítě při porodu nebo hned po něm, bude potrestána odnětím svobody na pět až deset let.

§ 218

Usmrcení lidského plodu

(1) Těhotná žena, která úmyslně usmrtí svůj plod nebo někoho jiného o usmrcení svého plodu požádá nebo mu to dovolí, bude potrestána odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se souhlasem těhotné ženy úmyslně usmrtí její plod, nebo

kdo těhotnou ženu k činu uvedenému v odstavci 1 svede nebo jí k takovému činu pomáhá,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(3) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 2 výdělečně, nebo

b) má-li takový čin za následek těžkou újmu na zdraví těhotné ženy nebo její smrt.

(4) Usmrcení lidského plodu lékařem ve zdravotním ústavu se souhlasem těhotné ženy není trestné, je-li jiným lékařem, a to úředním, zjištěno, že by donošení plodu nebo porod vážně ohrozily život těhotné ženy nebo že by jí způsobily těžkou a trvalou poruchu zdraví anebo že některý z rodičů trpí těžkou dědičnou nemocí; souhlas těhotné ženy může být nahrazen souhlasem jejího zákonného zástupce jen tehdy, je-li těhotná žena zcela zbavena svéprávnosti nebo není-li schopna se vyjádřit.

Ublížení na zdraví

§ 219

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti,
- b) dopustí-li se takového činu na někom pro jeho národnost, rasu nebo náboženství anebo pro to, že poškozený je bez vyznání nebo že je stoupencem lidově demokratického řádu, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt.

§ 220

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt.

Ublížení na zdraví z nedbalosti

§ 221

(1) Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán, poruší-li činem uvedeným v odstavci 1 důležitou povinnost vyplývající z jeho povolání nebo uloženou mu podle zákona.

§ 222

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, poruší-li činem uvedeným v odstavci 1 důležitou povinnost vyplývající z jeho povolání nebo uloženou mu podle zákona.

§ 223

Rvačka

(1) Kdo úmyslně ohroží život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 někomu jinému způsobena těžká újma na zdraví nebo smrt.

Ohrožení pohlavní nemocí

§ 224

Kdo jiného úmyslně vydá v nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 225

Kdo jiného z nedbalosti vydá v nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 226

Účast na sebevraždě

(1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 na osobě mladší než osmnáct let nebo na osobě stížené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinuté, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

Neposkytnutí pomoci

§ 227

(1) Kdo úmyslně neposkytne potřebnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo pro někoho jiného, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1, ač je podle povahy svého povolání povinen pomoc poskytnout.

§ 228

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na niž měl účast, úmyslně neposkytne potřebnou pomoc osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo pro někoho jiného, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

HLAVA SEDMÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ
A DŮSTOJNOSTI ČLOVĚKA

Oddíl první

Trestné činy proti svobodě

§ 229

Omezování osobní svobody

(1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán.

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.

b) dopustí-li se takového činu se zbraní, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 230

Zbavení osobní svobody

(1) Kdo jiného zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán.

a) jestliže čin uvedený v odstavci 1 může mít nebo má za následek těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 231

Zavlečení do ciziny

(1) Kdo jiného zavleče do ciziny, bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

a) jestliže čin uvedený v odstavci 1 může mít nebo má za následek těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 232

Loupež

(1) Kdo proti někomu užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,

b) má-li takový čin za následek těžkou újmu na zdraví, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na patnáct až pětadvacet let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt.

§ 233

Vydírání

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 se zbraní, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 234

Omezování svobody vyznání

Kdo násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy

a) nutí jiného k účasti na náboženském úkonu,

b) zdržuje jiného bez oprávnění od takové účasti, nebo

c) jinému v užívání svobody vyznání jinak brání,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až dvě léta.

§ 235

Útisk

Kdo zneužívá něčí tisk nebo závislosti nutí ho, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 236

Rušení domovní svobody

(1) Kdo vnikne do domu nebo bytu jiného tím, že užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí,

kdo tam bez oprávnění vnikne v úmyslu vykonat tam násilí, nebo

kdo tam bez oprávnění setrvává v úmyslu vykonat tam násilí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 se zbraní,

- b) dopustí-li se takového činu spolu s někým, nebo
 c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 237

**Porušení tajemství listovního
 a tajemství dopravovaných
 zpráv**

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

- a) uzavřených listů nebo jiných písemností, zasílaných poštou nebo jiným dopravním prostředkem, nebo
 b) zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným takovým veřejným zařízením, bude potrestán odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Zaměstnanec poštovní, telegrafní nebo telefonní služby, který

- a) dopustí se činu uvedeného v odstavci 1,
 b) někomu jinému úmyslně umožní spáchaní takového činu, nebo
 c) pozmění nebo potlačí písemnost dopravovanou poštou nebo jiným dopravním prostředkem anebo zprávu podanou telegraficky nebo podobným způsobem,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(3) Kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch

- a) prozradí tajemství, o němž se dověděl z písemností, telegramu nebo telefonního hovoru, které mu nebyly určeny, nebo
 b) takového tajemství využije, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Oddíl druhý

**Trestné činy proti důstojnosti
 člověka**

§ 238

Znásilnění

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí donutí ženu k souloži, nebo kdo k takovému účelu zneužije její bezbrannosti bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán.

a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek těžkou újmu na zdraví, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na patnáct až pětadvacet let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt.

Pohlavní zneužití

§ 239

(1) Kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let, nebo

kdo takové osoby jinak pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán,

a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek těžkou újmu na zdraví, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na patnáct až pětadvacet let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt.

§ 240

Kdo osobu mladší než osmnáct let nebo osobu svěřenou jeho doзору přiměje k mimomanželské souloži, zneužívaje její závislosti, nebo

kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jinák pohlavně zneužije,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 241

**Pohlavní styk s osobou
 téhož pohlaví**

(1) Kdo se pohlavně stýká s osobou téhož pohlaví, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1

- a) s osobou mladší než osmnáct let, nebo
 b) za úplatu.

(3) Kdo se nabídne k pohlavnímu styku s osobou téhož pohlaví za úplatu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 242

Soulož mezi příbuznými

Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 243

Obchod se ženami

(1) Kdo do ciziny zláká, najme nebo dopraví ženu v úmyslu, aby jí tam bylo užito k pohlavnímu styku s někým jiným, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu, aby ženy bylo užito k pohlavnímu styku za úplatu,
- b) dopustí-li se takového činu na ženě mladší než osmnáct let, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 243a

Kuplířství

Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo

kdo kořistí z prostituce provozované jiným,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

§ 244

Ohrožení mravnosti

(1) Kdo uvádí do oběhu nebo činí veřejně přístupnými tiskovinu, film, vyobrazení nebo jiný předmět, které ohrožují mravnost, nebo

kdo takový předmět za tím účelem vyrobí nebo přechovává,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo
- b) dopustí-li se takového činu výdělečně.

HLAVA OSMÁ

TRESTNÉ ČINY MAJETKOVÉ

§ 245

Rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví

(1) Kdo majetek, který je v socialistickém vlastnictví, rozkrádá tím, že

- a) zmocní se věci z takového majetku v úmyslu nakládat s ní jako s vlastní,
 - b) nakládá s věcí z takového majetku, která mu byla svěřena, jako s vlastní, nebo
 - c) ke škodě takového majetku sebe nebo někoho jiného jinak neoprávněně obohatí,
- bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně,
- b) dopustí-li se takového činu jako člen spolčení,
- c) dopustí-li se takového činu, ač již byl v posledních pěti letech pro takový čin odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, je-li činem uvedeným v odstavci 1 způsobena značná škoda.

(4) Odnětím svobody na deset až dvacet let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1, jehož se dopustil zneužívaje svého postavení jako veřejný činitel, způsobil značnou škodu.

Poškozování majetku v socialistickém vlastnictví

§ 245a

(1) Kdo na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, úmyslně způsobí škodu, zejména tím, že věc z takového majetku zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán.

- a) je-li činem uvedeným v odstavci 1 způsobena značná škoda, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 246

(1) Kdo na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, způsobí z nedbalosti škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, je-li činem uvedeným v odstavci 1 způsobena značná škoda.

§ 247

K r á d e ž

(1) Kdo se zmocní cizí věci v úmyslu nakládat s ní jako s vlastní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně,
- b) dopustí-li se takového činu se zbrání,
- c) pokusí-li se bezprostředně po takovém činu uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 248

Z p r o n e v ě r a

(1) Kdo s cizí věcí, která mu byla svěřena, nakládá jako s vlastní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako poručník, opatrovník nebo jiná osoba, která má povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 249

P o d v o d

(1) Kdo jiného úmyslně poškodí na majetku nebo na právech tím, že

- a) jeho nebo někoho jiného uvede v omyl, nebo
- b) využije omylu jeho nebo někoho jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

P o d í l n í c t v í

§ 250

(1) Kdo ukryje nebo na sebe nebo na někoho jiného převede úmyslně věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, anebo to, co za takovou věc bylo opatřeno, nebo

kdo takovou činnost zprostředkuje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 251

Kdo ukryje nebo na sebe nebo na někoho jiného převede z nedbalosti věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 252

L i c h v a

(1) Kdo zneužívá něčí tísně, nezkušenosti nebo rozumové slabosti nebo něčího rozrušení dá sobě nebo někomu jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, nebo

kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu ji uplatnit na sebe převede, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 253

Nevěrná správa

(1) Kdo jiného úmyslně poškodí tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí jmění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako poručník, opatrovník nebo jiná osoba, která má zvláštní povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 254

Zatajení

(1) Kdo s cizí věcí, která se dostala do jeho moci náletem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, nakládá jako s vlastní, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek značnou škodu.

§ 255

Poškození cizí věci

(1) Kdo úmyslně zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 na věci veřejného činitele pro výkon jeho pravomocí,

b) dopustí-li se takového činu na věci svědka, znalce nebo tlumočnicka pro výkon jeho povinností, nebo

c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 256

Pytláctví

(1) Kdo úmyslně zasáhne do cizího práva myslivosti nebo rybolovu tím, že

- a) loví zvěř nebo ryby, nebo
- b) zvěř, ryby nebo jinou věc, na kterou se vztahuje toto právo, zničí, poškodí nebo - s nimi nakládá jako s vlastními, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 výdělečně;
- b) dopustí-li se takového činu na zvěři v obore nebo za doby hájení,
- c) má-li takový čin za následek značnou škodu, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, pokusí-li se bezprostředně po činu uvedeném v odstavci 1 uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí.

§ 257

Poškození věřitele

(1) Kdo úmyslně zmaří i jen částečné uspokojení svého věřitele tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část svého jmění,
 - b) předstírá nebo uzná neexistující právo nebo závazek, nebo
 - c) své jmění jinak zmenší;
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně zmaří i jen částečné uspokojení věřitele někoho jiného tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část jmění dlužníka,
- b) ke jmění dlužníka uplatní neexistující právo nebo pohledávku, nebo
- c) jmění dlužníka jinak zmenší.

(3) Odnětím svobody na tři měsíce až tři léta bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za následek značnou škodu.

§ 258

Nekalá soutěž

Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, úmyslně vážně ohrozí hospodářský chod nebo rozvoj podniku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 259

Porušení práva k ochranné známce a k chráněnému vzoru

(1) Kdo úmyslně uvede do obchodu nebo má na prodej zboží neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou nebo značkou snadno s ní zaměnitelnou, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně uvede do obchodu, má na prodej nebo za účelem dosažení hospodářského prospěchu vyrobí zboží podle chráněného vzoru, k jehož užívání přísluší výhradní právo jinému, nebo podle vzoru snadno s ním zaměnitelného.

§ 260

Porušení patentního práva

Kdo úmyslně zasáhne do práva majitele vynálezu způsobem, který přísluší majiteli vynálezu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 261

Porušení původského práva

Kdo dílem, které je předmětem původského práva, úmyslně bez oprávnění naloží způsobem, který přísluší původci, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

HLAVA DEVÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI

§ 262

Maření způsobilosti k službě

(1) Kdo sebe nebo někoho jiného úmyslně učiní trvale nebo dočasně nezpůsobilým nebo méně způsobilým k plnění branné povinnosti nebo jiných úkolů pro obranu vlasti, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 263

Nesplnění odvodní povinnosti

(1) Kdo se nedostaví k odvodu, k přezkoušení nebo k nemocničnímu nebo výběrovému vyšetření v úmyslu nesplnit svou odvodní povinnost nebo její splnění oddálit, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 264

Obcházení branné povinnosti

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu dosáhnout úlev v plnění branné povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se dopustí pletich v úmyslu

- a) sám se zcela nebo zčásti vyhnout plnění branné povinnosti, nebo
- b) někoho jiného zcela nebo zčásti vymknout z plnění branné povinnosti,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až dvě léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 za zvýšeného ohrožení vlasti.

Nenastoupení služby v branné moci

§ 265

(1) Kdo v úmyslu vyhnout se trvale vojenské činné službě nebo zvláštní službě nenastoupí službu v branné moci do čtyřiačtyřiceti hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkaze, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán.

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 266

(1) Kdo nenastoupí, byť i z nedbalosti, službu v branné moci do čtyřiačtyřiceti hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkaze, bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za zvýšeného ohrožení vlasti.

§ 267

Kdo po vyhlášení mobilisace, byť i z nedbalosti,

- a) neprodleně se nedostaví z ciziny k nastoupení vojenské činné služby, nebo
 - b) neuposlechne výzvy vydané podle ustanovení branného zákona ke vstupu do vojenských služeb spojeneckého státu,
- bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 268

Porušení osobních a věcných povinností

(1) Kdo úmyslně

- a) nesplní osobní nebo věcnou povinnost pro obranu vlasti,
- b) vyhýbá se splnění takové povinnosti, nebo
- c) maří nebo ztěžuje plnění takové povinnosti jinou osobou,

bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán.

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen spolčení,
- b) jsou-li takovým činem značnou měrou ohroženy zájmy obrany vlasti, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

HLAVA DESÁTÁ

TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

§ 269

Úvodní ustanovení

(1) Trestnými činy vojenskými jsou trestné činy, které porušují vojenskou kázeň nebo stanovený výkon vojenské služby.

(2) Přímým pachatelem nebo spolupachatelem trestných činů vojenských může být jen

- a) voják v činné službě,
- b) osoba, která se povoláním k zvláštní službě stala příslušníkem branné moci,
- c) příslušník vojensky organisovaného nebo jiného sboru, jehož příslušníci podléhají podle zvláštních zákonů ustanovením o trestných činech vojenských, v činné službě,
- d) voják a příslušník sboru uvedeného pod písm. c) mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokroji, nebo
- e) válečný zajatec.

(3) Ustanovení této hlavy se vztahují na návodce a pomocníka i tehdy, není-li osobou uvedenou v odstavci 2.

(4) Kde se v této hlavě mluví o vojácích, o vojenské službě, o vojenské kázni a o vojenských povinnostech, rozumějí se tím osoby uvedené v odstavci 2, jejich služba, kázeň a povinnosti.

Oddíl první

Trestné činy proti povinnostem konat vojenskou činnou službu

Vyhýbání se služební povinnosti

§ 270

(1) Kdo se úmyslně vyhne plnění služební povinnosti nebo služebního úkonu tím, že

- a) poškodí se na zdraví, opije nebo učiní jinak nezpůsobilým, nebo
 b) padělá listinu, předstírá nemoc, použije jiného úskoku nebo se odvolává na náboženské nebo jiné přesvědčení.

bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1. v úmyslu vyhnout se plnění zvláště důležité služební povinnosti nebo zvláště důležitého služebního úkonu, nebo
 b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace.

§ 271

(1) Kdo se z nedbalosti učiní nezpůsobilým nastoupit službu nebo ji vykonávat tím, že se opije, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až dvě léta bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště těžký následek, nebo
 b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za bojové situace.

(4) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, jestliže se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 za bojové situace jako velitel a čin má zvláště těžký následek.

§ 272

Svémocně odloučení

(1) Kdo se svémocně vzdaluje (§ 306) po dobu delší než čtyřadvacet hodin, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo se svémocně vzdaluje

- a) soustavně,
 b) po dobu delší než šest dnů, nebo

- c) po dobu delší než dva dny v době zvýšeného výkonu služebních úkolů, zejména při závěrečném cvičení, soustředění, vojenské výpomoci nebo podobných příležitostech,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války.

Zběhnutí

§ 273

(1) Kdo se svémocně vzdaluje (§ 306)

- a) v úmyslu trvale se vyhnout vojenské službě,
 b) po dobu delší než čtrnáct dní, nebo
 c) po dobu delší než šest dní v době zvýšeného výkonu služebních úkolů, zejména při závěrečném cvičení, soustředění, vojenské výpomoci nebo podobných příležitostech,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán,

- a) zběhne-li nejméně s dvěma vojáky nebo jako voják z povolání,
 b) zběhne-li opominuv důležitý služební úkon,
 c) byl-li pro zběhnutí již trestán, nebo
 d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pět až dvacet let bude pachatel potrestán, zběhne-li do ciziny.

§ 274

Kdo se za války nebo za bojové situace svémocně vzdaluje (§ 306)

- a) v úmyslu trvale se vyhnout vojenské službě, nebo
 b) po dobu delší než dva dny,

bude potrestán odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí.

§ 275.

Spolčení k zběhnutí.

(1) Kdo se spolčí nejméně s dvěma vojáky k zběhnutí (§§ 273 a 274), bude potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán, je-li účelem činu uvedeného v odstavci 1 zběhnutí do ciziny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvacet let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace, nebo
- b) je-li účelem takového činu zběhnutí k nepříteli.

Oddíl druhý

Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti

§ 276

Vzpouřa

(1) Kdo se zúčastní vzepření skupiny podřízených náčelníku, jeho rozkazu, služebnímu nařízení nebo vojenským povinnostem, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvacet let bude pachatel potrestán,

- a) je-li při činu uvedeném v odstavci 1 užito násilí,
- b) je-li nutno k potlačení takového činu použít mimořádné moci, nebo
- c) jestliže takový čin může mít nebo má zvláště těžký následek.

(3) Je-li čin uvedený v odstavci 1 spáchán za bojové situace nebo je-li při takovém činu spáchaném za války některá z okolností uvedených v odstavci 2, budou osnovatelé a hlavní účastníci potrestáni odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí a ostatní pachatelé odnětím svobody na deset až pětadvacet let.

§ 277

Spolčení ke vzpouře

Kdo se s někým spolčí k provedení nebo k podnícení vzpoury (§ 276), bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

§ 278

Neuposlechnutí rozkazu

(1) Kdo odepře provést nebo, byť i z nedbalosti, neprovede rozkaz náčelníka, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže čin uvedený v odstavci 1 má zvláště těžký následek, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, jestliže se úmyslně dopustí činu uvedeného v odstavci 1

- a) za bojové situace, nebo
- b) za války a je tu některá z okolností uvedených v odstavci 2.

§ 279

Zprotivení

(1) Kdo klade odpor vojáku, který plní služební povinnost, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 se zhraní nebo násilím,
- b) dopustí-li se takového činu nejméně s dvěma osobami,
- c) ublíží-li takovým činem napadenému na zdraví, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt, nebo
- b) jestliže se dopustí takového činu za bojové situace a je tu některá z okolností uvedených v odstavci 2.

§ 280

Donucení k porušení služební povinnosti

(1) Kdo donutí vojáka, který plní služební povinnost, k porušení této povinnosti, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 se zbraní nebo násilím,
- b) dopustí-li se takového činu nejméně s dvěma osobami,
- c) ublíží-li takovým činem napadenému na zdraví, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek smrt, nebo
- b) jestliže se dopustí takového činu za bojové situace a je tu některá z okolností uvedených v odstavci 2.

§ 281

Porušení předpisů a nařízení

Kdo poruší, byť i z nedbalosti, služební předpis nebo služební nařízení, ač byl již pro obdobný čin nejméně dvakrát kázeňsky trestán, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Urážky mezi vojáky

§ 282

Kdo urazí

- a) náčelníka nebo staršího,
 - b) podřízeného nebo mladšího, nebo
 - c) vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,
- bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 283

(1) Kdo násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí urazí

- a) náčelníka nebo staršího, nebo
 - b) podřízeného nebo mladšího,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,

b) dopustí-li se takového činu proti vojenské stráží,

- c) dopustí-li se takového činu se zbraní nebo nejméně s dvěma osobami,
- d) ublíží-li takovým činem uraženému na zdraví, nebo
- e) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 284

(1) Kdo násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí urazí vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 proti vojenské stráží,
- b) dopustí-li se takového činu se zbraní nebo nejméně s dvěma osobami,
- c) ublíží-li takovým činem uraženému na zdraví, nebo
- d) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

Oddíl třetí

Trestné činy proti povinnostem strážní a dozorčí služby

§ 285

Porušení povinnosti strážní služby

(1) Kdo ve strážní nebo jiné obdobné službě poruší, byť i z nedbalosti, pravidla řádu této služby nebo zvláštní nařízení podle něho vydaná, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 při výkonu strážní služby, která má zvláště důležitý státní, hospodářský nebo vojenský význam, a ohrozí tím účel této služby,
- b) byl-li takovým činem způsoben škodlivý následek, k jehož odvrácení směřoval výkon strážní nebo jiné obdobné služby, nebo
- c) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, jestliže se úmyslně dopustí činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace a je tu některá z okolností uvedených v odstavci 2.

§ 286

Porušení povinnosti dozorčí služby

(1) Kdo v dozorčí nebo jiné obdobné službě poruší, byť i z nedbalosti, pravidla řádu této služby, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na tři měsíce až dvě léta bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 škodlivé následky, jímž zabránit patřilo k povinnostem pachatele.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy proti velitelským povinnostem

Porušení velitelských povinností

§ 287

Velitel, který, aniž učiní vše, co ukládají vojevská pravidla,

- a) vzdá se nepříteli se svou jednotkou,
 - b) vydá nepříteli svou jednotku, stanoviště nebo opevněné místo, nebo
 - c) opustí za bojové situace svou jednotku, stanoviště nebo opevněné místo,
- bude potrestán odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí:

§ 288

(1) Velitel, který za bojové situace proti vojenským pravidlům nezničí nebo neupotřebitelnými neučiní svěřené mu opevnění, skladiště, zbraně nebo jiný materiál a tím způsobí, že se jich zmocní nepřítel, bude potrestán odnětím svobody na deset až dvacet let.

(2) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště těžký následek, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přítěžující okolnost.

§ 288a

(1) Příslušník velitelského sboru, který poruší povinnosti vyplývající z jeho velitelské funkce v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo někomu jinému neoprávněný prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 a čin má za následek ohrožení bojeschopnosti nebo pohotovosti útvaru, nesplnění důležitého úkolu, ohrožení svěřeného materiálu, nebo jiný těžký následek, nebo
- b) dopouští-li se takového činu soustavně.

(3) Odnětím svobody na dvě až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace a je tu některá z okolností uvedených v odstavci 2.

(4) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace a čin má zvláště těžký následek.

§ 288b

(1) Příslušník velitelského sboru, který byť i z nedbalosti, nesplní povinnost vyplývající z jeho velitelské funkce a tím způsobí ohrožení bojeschopnosti nebo pohotovosti útvaru, nesplnění důležitého úkolu, ohrožení svěřeného materiálu nebo jiný těžký následek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války nebo za bojové situace.

§ 289

z r u š e n

§ 290

Neoprávněné omezování
podřízeného

(1) Náčelník, který

- a) bez oprávnění omezuje politická nebo jiná práva podřízeného nebo jeho rodiny,
 - b) podřízeného trýzní, zejména zbytečným ztěžováním služby, nebo
 - c) taková jednání podřízených trpí,
- bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) dopouští-li se činu uvedeného v odstavci 1 soustavně, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 291

Používání podřízeného
k soukromým službám

Náčelník, který bez oprávnění používá podřízeného k soukromým službám, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Oddíl pátý

Trestné činy ohrožující
bojeschopnost

Ohrožení věcných prostředků

§ 292

(1) Kdo odejme služebnímu určení součást výzbroje, výstroje nebo jiného materiálu, který je mu svěřen k výkonu služby nebo k osobní potřebě, zejména tím, že ji odčítá, zastaví anebo zničí nebo poškodí, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 a čin má za následek značnou škodu, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 za války a čin má zvláště těžký následek.

§ 292a.

Kdo na součásti výzbroje, výstroje nebo jiného materiálu, který je mu svěřen k výkonu služby nebo k osobní potřebě, způsobí z nedbalosti škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 293

zrušen.

Ohrožení bojového ducha

§ 294

(1) Kdo nejméně před dvěma vojáky svými výroky nebo jinak popuzuje proti službě nebo o náčelníkovi, nebo

kdo mezi vojáky šíří malomyslnost nebo jinak podryvá jejich bojeschopnost, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek odepření poslušnosti, nebo
- b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán, jestliže se dopustí činu uvedeného v odstavci 1 za bojovou situaci a čin má zvláště těžký následek.

§ 295

Kdo za boje

- a) svémocně opustí bojiště,
 - b) vzdá se do zajetí,
 - c) odepře používat zbraně, nebo
 - d) vybízí druhy k útěku nebo k svémocnému opuštění bojiště,
- bude potrestán odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí.

§ 296

(1) Kdo za bojové situace

- a) svémocně opustí svůj útvar nebo místo mu určené nebo se ukrývá, nebo
 - b) odhodí, opustí, vydá zkáze nebo jinak učiní neupotřebitelnými zbraň nebo jiný válečný materiál,
- bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

(2) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) má-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště těžký následek, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§§ 297 a 298

zrušeny.

Oddíl šestý

Trestné činy proti válečným zvyklostem

§ 299

Násill proti obyvatelstvu

(1) Kdo v prostoru válečných operací loupí, svévolně ničí majetek nebo se dopustí jiného násilného jednání proti obyvatelstvu anebo mu pod záminkou válečné potřeby odnímá majetek, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 jako člen ozbrojené tlupy.

(3) Odnětím svobody na pětadvacet let nebo smrtí bude pachatel potrestán,

a) má-li čin uvedený v odstavci 1 za následek hroživou tlseň mnoha lidí, nebo

b) je-li tu jiná zvláště přitěžující okolnost.

§ 300

Okrádání raněných a padlých

Kdo se na bojišti zmocní věcí, které mají na sobě nebo u sebe ranění nebo padlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

§ 301

Použití zakázaného bojového prostředku

(1) Kdo za války úmyslně použije zakázaného bojového prostředku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, má-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště těžký následek.

§ 302

Ublížení parlamentáři

Kdo parlamentáře nebo člena jeho průvodu urazí v jeho přítomnosti, nebo

kdo některou z těchto osob neprávem zadrží,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 303

Surové zacházení se zajatcem

(1) Kdo surově zachází se zajatcem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1

a) opětovně nebo se zvláštní krutostí, nebo

b) proti zajatci raněnému nebo nemocnému.

Oddíl sedmý

Společná ustanovení

§ 304

zrušen.

§ 305

Odůvodňují-li to okolnosti případů, lze kázeňsky vyříditi trestné činy uvedené v § 271 odst. 1, § 272 odst. 1 a 2, § 278 odst. 1, § 279 odst. 1, §§ 281 a 282, § 283 odst. 1, § 284 odst. 1, § 285 odst. 1, § 286 odst. 1, § 288a odst. 1, § 288b odst. 1, § 291, § 292a, § 302 a § 303 odst. 1, a je-li činem způsobena jen nepatrná škoda, též trestný čin uvedený v § 292. odst. 1.

§ 306

Svémocně se vzdaluje, kdo

a) vzdál se bez dovození od svého útvaru nebo z místa služebního přidělení,

b) nepřihlásí se u svého útvaru nebo v místě služebního přidělení, ač tam byl odeslán nebo ač uplynula doba jeho odůvodněné nepřítomnosti, zejména při ustanovení, přeložení, služební cestě nebo dovolené,

c) byl odloučen za bojových akcí od svého útvaru a nepřipojí se po zániku příčiny odloučení k svému nebo jinému vojenskému útvaru, nebo

d) nepřihlásí se u některého vojenského útvaru po návratu nebo po osvobození z nepřátelského zajetí.

§ 307

Má-li trestný čin vojenský za následek ztrátu vojenské zástavy, považuje se tato okolnost za okolnost zvláště přitěžující.

§ 308

Trestného činu se nedopustí, kdo použije zbraně v mezích zmocnění podle příslušných předpisů.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 309

(1) Tresty pravomocně uložené před účinností tohoto zákona se vykonají podle dosud platných předpisů; ustanovení tohoto zákona o účelu a výkonu trestu odnětí svobody, o podmíněném propuštění a o promlčení výkonu trestu se užije i v těchto případech.

(2) Trest pravomocně uložený za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona ani přestupkem podle trestního zákona správního, se nevykoná; ustanovení tohoto zákona o dodatkovém trestu se v takovém případě neužije.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na činy trestné podle dekretu presidenta republiky č. 16/1945 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, a podle nařízení Slovenské národní rady č. 33/1945 Sb. n. SNR, o potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a o zřízení lidového soudnictví, ve znění předpisů je měnících a doplňujících.

§ 310

Kde je použití tohoto zákona závislé na délce trestu odnětí svobody, rozhoduje u trestů uložených před účinností tohoto zákona délka trestů na svobodě bez zřetele na jejich označení; peněžitý trest se považuje za rovnocenný nejkratšímu trestu odnětí svobody.

§ 311

Platnosti pozbývají všechna ustanovení z oboru trestního práva soudního, zejména:

1. zákon o zločinech, přečinech a přestupcích, uvedený patentem č. 117/1852 ř. z.,
2. vojenský trestní zákon o zločinech a přečinech, uvedený patentem č. 19/1855 ř. z.,
3. zákon č. 8/1863 ř. z. o některých doplněních trestního zákona obecného a vojenského,
4. zákon č. 131/1867 ř. z., jímž se mění některá ustanovení obecného trestního zákona a jiná nařízení s nimi spojená,
5. zákon č. 42/1870 ř. z. na ochranu tajemství dopisů a písemností,
6. zákon č. 43/1872 ř. z., o vykonávání trestu na svobodě v samovazbě a o zřizování komisí pro výkon trestu,
7. zákon č. 108/1873 ř. z., jímž se vydávají nařízení podle policejního práva trestního proti zahalečům a tulákům,
8. trestní zákoník o zločinech a přečinech zák. čl. V/1878,
9. trestní zákoník o přestupcích zák. čl. XL/1879,
10. zákon č. 78/1883 ř. z., o trestech na zmaření exekuce,
11. zák. čl. XXV/1883, o lichvě a o škodlivých úvěrových obchodech,
12. zákon č. 89/1885 ř. z., o tom, kdo může být držen v donucovacích pracovnách nebo v polepšovacích ústavech,
13. zákon č. 41/1888 ř. z., jímž se vydávají trestní ustanovení na ochranu podmořských kabelů,
14. zák. čl. XII/1888, týkající se určení trestních ustanovení na ochranu podmořských kabelů,
15. zák. čl. XXXVI/1908, o změně a doplnění trestních zákoníků a trestního řádu,
16. zákon č. 141/1912 ř. z., kterým se mění trestní zákon č. 117/1852 ř. z.,

17. zák. čl. XXI/1913, o veřejně nebezpečných zahalečích,
18. zák. čl. XXIII/1913, o trestní ochraně volebního práva,
19. zák. čl. XL/1914, o trestně právní ochraně vrchností,
20. zák. čl. XIX/1915, o stíhání trestných činů proti zájmům vedení války, zejména trestání nepřístojností při vojenských dodávkách,
21. zákon č. 9/1918 Sb., jímž se pozměňuje vojenský trestní zákon a řád,
22. zákon č. 269/1919 Sb., o padělání peněz a cenných papírů,
23. zákon č. 556/1919 Sb., kterým se mění některá ustanovení vojenského trestního zákona,
24. zákon č. 562/1919 Sb., o podmíněném odsouzení a o podmíněném propuštění,
25. zákon č. 284/1920 Sb., jímž se stanoví poměr trestů v území různého práva,
26. zákon č. 309/1921 Sb., proti útisku a na ochranu svobody ve shromážděních,
27. zákon č. 124/1924 Sb., o změně příslušnosti trestních soudů a odpovědnosti za obsah tiskopisu ve věcech křivého obvinění, utrhaní a urážek na cti,
28. zákon č. 134/1924 Sb., jímž se mění zákon č. 562/1919 Sb., o podmíněném odsouzení a o podmíněném propuštění,
29. zákon č. 178/1924 Sb., o úplatkářství a proti porušování úředního tajemství,
30. zákon č. 111/1928 Sb., o zahlazení odsouzení,
31. zákon č. 31/1929 Sb., kterým se mění a doplňují trestní zákony a trestní řády,
32. zákon č. 102/1929 Sb., o zřízení nucených pracovních kolonií a o změně některých ustanovení trestního práva,
33. zákon č. 48/1931 Sb., o trestním soudnictví nad mládeží,
34. zákon č. 123/1931 Sb., o státním vězení,
35. zákon č. 108/1933 Sb., o ochraně cti,
36. zákon č. 115/1934 Sb., o pletichách při zadávání veřejných dodávek a prací,
37. zákon č. 71/1935 Sb., o hospodářském vy-zvědačství,
38. zákon č. 66/1941 Sl. z., o ochraně plodu, jeho vzniku a o změně §§ 285 a 286 trestního zákona a §§ 423 až 427 vojenského trestního zákona,
39. zákon č. 167/1941 Sl. z., o přísnějším trestání některých trestných činů, spáchaných využitím zatemnění nebo leteckého poplachu,
40. zákon č. 23/1942 Sl. z., o ochraně kolků, poštovních a jiných známek, cenin a značek,
41. zákon č. 150/1943 Sl. z., o úplatkářství a podplácení,
42. dekret presidenta republiky č. 3/1945 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení vojenského trestního zákona a branného zákona,
43. dekret presidenta republiky č. 38/1945 Sb., o přísném trestání drancování,
44. zákon č. 165/1946 Sb., o trestní ochraně národních podniků, znárodněných podniků a podniků pod národní správou,
45. zákon č. 27/1947 Sb., o trestní ochraně provádění dvouletého hospodářského plánu,
46. zákon č. 40/1948 Sb., o trestní ochraně proti požárům,
47. zákon č. 88/1948 Sb., jímž se mění trestní zákony a trestní řády,
48. zákon č. 231/1948 Sb., na ochranu lidově demokratické republiky.

§ 312

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1950;*) provedou jej všichni členové vlády.

*) Zákon č. 86/1950 Sb. ve znění zákona č. 63/1956 Sb., nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1957.

PŘEHLED TRESTNÍHO ZÁKONA

OBEČNÁ ČÁST

HLAVA PRVÁ. ÚČEL TRESTNÍHO ZÁKONA — § 1

HLAVA DRUHÁ. ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVEDNOSTI

Trestný čin	§ 2	Nutná obrana	§ 8
Zavinění	§§ 3 a 4	Krajní nouze	§ 9
Pokus	§ 5	Věk	§ 10
Spolupachatelství	§ 6	Nepečetnost	§ 11
Návod a pomoc	§ 7		

HLAVA TŘETÍ. PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

§§ 12 až 16

HLAVA ČTVRTÁ. TRESTY

Oddíl první. Společná ustanovení o trestech

Účel trestu	§ 17	Polehující okolnosti	§ 21
Upuštění od potrestání	§ 17a	Úhrnný a dodatkový trest	§ 22
Druhy trestů	§ 18	Započtení vazby a trestu	§ 23
Výměra trestu	§ 19	Podmíněné odsouzení	§§ 24 až 28
Příležující okolnosti	§ 20		

Oddíl druhý. Ukládání a výkon jednotlivých trestů

Trest smrti	§ 29	Propadnutí jmění	§ 17
Odnětí svobody		Trest peněžitý	
Snížení trestu	§ 30	Ukládání a výměra trestu	§ 48
Trvání trestu	§ 31	Nahradní trest	§ 49
Výkon trestu	§ 32	Hucení za nedobytý trest	§ 50
Podmíněné propuštění	§§ 33 až 35	Zákaz činnosti	§ 51
Nápravné opatření	§§ 37 až 41	Vyhovění	§ 52
Ztráta čestných práv občanských	§§ 43 a 44	Zákaz pobytu	§ 53
Vyloučení z vojska	§ 45	Uveřejnění rozsudku	§ 54
Ztráta vojenské hodnosti	§ 46	Propadnutí věci	§ 55

Oddíl třetí. Zvláštní ustanovení o trestání mladistvých

Mladiství	§ 56	Podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění	§ 61
Účel trestu	§ 57	Výkon trestu odnětí svobody	§ 62
Upuštění od potrestání	§ 58	Úhrnný a dodatkový trest	§ 63
Vyloučení některých druhů trestů	§ 59		
Ukládání trestu	§ 60		

HLAVA PÁTÁ. ZÁNİK TRESTNOSTI A TRESTU

Ůčinná lítost	§ 64	Promíčení výkonu trestu	§ 66
Zánik-nebezpečnosti činu pro společnost	§ 64a	Zaházení odsouzení	§§ 67 a 68
Promíčení trestního stíhání	§ 65		

HLAVA ŠESTÁ. OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Účel ochranných opatření	§ 69	Ochranná výchova	§§ 71 až 73
Ochranné léčení	§ 70	Zabráni	§ 74

HLAVA SEDMÁ. SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Výklad některých pojmů	§§ 75 a 76	Počítání doby a trestu	§ 77
----------------------------------	------------	----------------------------------	------

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVÁ. TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICE

Oddíl první. Trestné činy proti základům republiky

Velezrada	§ 78	Podpora a propagace fašismu a podobných hnutí	§ 83
Podvracení republiky	§ 79a	Záškodnictví	§ 84
Teror	§ 80a	Sabotáž	§ 85
Pobuřování proti republice	§ 81		

Oddíl druhý. Trestné činy proti bezpečnosti republiky

Vyzvědačství	§§ 86 a 87	Opuštění republiky	§ 95
Ohrožení státního tajemství	§§ 88 až 92	Vniknutí na území republiky	§ 95a
Věrolomnost	§§ 93 a 91	Ohrožení zájmů republiky v cizině	§ 96

Oddíl třetí. Trestné činy proti obraně vlasti

Válečné špionství	§§ 99 a 100	Služba v cizím vojsku	§ 102
Válečná zrada	§ 101	Najímání vojska	§ 103

Oddíl čtvrtý. Trestné činy proti ústavním činitelům

Snížování vážnosti prezidenta republiky	§ 110	Hanobení ústavního činitele	§ 111
---	-------	---------------------------------------	-------

Oddíl pátý. Trestné činy zvláště ohrožující pořádek ve věcech veřejných

Ohrožení hospodářského a služebního tajemství	§§ 112 až 114	Zneužití náboženské funkce	§ 123
Útoky proti skupinám obyvatelů	§§ 116 až 119	Hanobení republiky	§ 124
Nedovolené ozbrojování	§§ 120 a 121	Hanobení spojeneckého státu	§ 125
Nedovolená výroba a držení vysílací stanic	§ 122	Hanobení národa a rasy	§ 126
		Šíření poplašné zpravy	§§ 127 a 127a

HLAVA DRUHÁ. TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Oddíl první. Trestné činy proti hospodářské soustavě

Pletichy proti zestátnění	§ 130	Zneužití lidového družstva	§ 132
Tvoření soukromých monopolů	§ 131	Zneužití vlastnického práva	§ 133

Oddíl druhý. Trestné činy proti státnímu plánu rozvoje národního hospodářství

Spekulace	§ 134a	Pletichy při veřejných dodávkách a pracích	§ 137
Poškození provozu	§ 135	Ohrožení plánování a kontroly plnění plánu	§ 138
Nesplnění závazku	§ 136		

Oddíl třetí. Trestné činy proti měně

Padělání a pozměňování platidel	§ 139	Ohrožení oběhu tuzemských platidel	§ 143
Udávání padělaných a pozměněných platidel	§ 140	Nedovolená výroba a udávání náhražek tuzemských platidel	§ 144
Zlehčení mincí a udávání zlehčených mincí	§ 141	Ohrožení devisového hospodářství	§§ 145 a 146
Výroba a držení padělatelského náčiní	§ 142	Společná ustanovení	§ 147

Oddíl čtvrtý. Trestné činy daňové a porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

Zkrácení a ohrožení daně	§§ 148 až 150.	Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou	§§ 151 až 153
------------------------------------	----------------	--	---------------

HLAVA TŘETÍ. TRESTNÉ ČINY PROTI PORÁDKU VE VĚCÍCH VEŘEJNÝCH

Oddíl první. Trestné činy proti lidové správě a soudnictví

Násilí na veřejných sborech	§ 154	Nepravdivé čestné prohlášení	§ 158
Násilí pro výkon volebního práva	§ 155	Padělání a pozměňování veřejné listiny	§ 159
Člupkářství při volbách	§ 156	Padělání a pozměňování známek a koček	§ 160
Volební podvod	§ 157	Křivá výpověď	§ 161

Křivé obvinění	§ 162	Schvalování trestného činu	§ 169
Nadržování	§ 163	Vzpoura vězňů	§ 170
Nepřekážení trestného činu	§ 164	Mafení výkonu úředního rozhodnutí	§§ 171 a 172
Neoznámení trestného činu	§ 165	Mafení dozoru nad církvemi a nábo- ženskými společnostmi	§ 173
Spolčení	§ 166		
Podněcování	§§ 167 a 168		

Oddíl druhý. Trestné činy proti povinnostem veřejných činitelů

Porušení povinnosti veřejného činitele §§ 175 a 176

Oddíl třetí. Trestné činy proti veřejným činitelům

Násill na veřejném činiteli	§ 177	Rušení výkonu pravomoci veřejného čí- nitele	§ 179
Osobování si pravomoci veřejného čí- nitele	§ 178	Uračka veřejného činitele	§ 180

Oddíl čtvrtý. Úplatkářství

Přijímání úplatku	§ 181	Nepřímé úplatkářství	§ 183
Podplácení	§ 182	Zvláštní ustanovení o účinné litosti	§ 184

Oddíl pátý. Jiné trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

Nebezpečné vyhrožování	§ 185	Výtežnictví	§ 188b
Opilství	§§ 186 a 187	Pomluva	§ 189
Příživnictví	§ 188a		

HLAVA ČTVRTÁ. TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ

Obecné ohrožení	§§ 190 až 192	Nedovolená výroba a držení omamných prostředků a jedů	§§ 197 a 198
Porušení povinnosti při hrozivé tísni	§ 193	Šíření nakažlivých chorob	§§ 199 až 202
Ohrožení provozu obecně prospěšných zařízení	§§ 194 a 195	Ohrožení zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami	§§ 203 a 204
Nedovolená výroba a držení zbraní a výbušnin	§ 196	Společná ustanovení	§ 205

HLAVA PÁTÁ. TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

Dvoji manželství	§ 206	Týrání svěřené osoby	§ 212
Porušení zákona o právu rodinném	§ 207	Podávání alkoholických nápojů osobám nezletilým	§ 213
Zaměna rodinné příslušnosti	§ 208	Únos	§ 214
Odložení dítěte	§ 209	Ohrožení mravní výchovy mládeže	§ 215
Zanedbání povinné vřivity	§§ 210 a 211		

HLAVA ŠESTÁ. TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

Vražda	§ 216	Rvačka	§ 223
Vražda novorozeného dítěte matkou	§ 217	Ohrožení pohlavní nemocí	§§ 224 a 225
Usmrcení lidského plodu	§ 218	Účast na sebevraždě	§ 226
Ublížení na zdraví	§§ 219 a 220	Neposkytnutí pomoci	§§ 227 a 228
Ublížení na zdraví z nedbalosti	§§ 221 a 222		

HLAVA SEDMÁ. TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A DŮSTOJNOSTI ČLOVEKA

Oddíl první. Trestné činy proti svobodě

Omezování osobní svobody	§ 229	Omezování svobody vyznání	§ 234
Zbavení osobní svobody	§ 230	Útlak	§ 235
Zavlečení do ciziny	§ 231	Rušení domovní svobody	§ 236
Loupež	§ 232	Porušení tajemství listovního a tajem- ství dopravovaných zpráv	§ 237
Vydírání	§ 233		

Oddíl druhý. Trestné činy proti důstojnosti člověka

Znásilnění	§ 238	Pohlavní zneužití	§§ 239 a 240
----------------------	-------	-----------------------------	--------------

Pohlavní styk s osobou téhož pohlaví	§ 241	Kuplířství	§ 243a
Soulož mezi pfbuznými	§ 242	Ohrožení mravnosti	§ 244
Obchod se ženami	§ 243		

HLAVA OSMÁ. TRESTNÉ ČINY MAJETKOVÉ

Rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví	§ 245	Zatajení	§ 254
Poškození majetku v socialistickém vlastnictví	§§ 245a a 246	Poškození cizí věci	§ 253
Krádež	§ 247	Pytláctví	§ 256
Zpronevěra	§ 248	Poškození věitele	§ 257
Podvod	§ 249	Nekalá soutěž	§ 258
Podílíctví	§§ 250 a 251	Porušení práva k ochranné známce a k chráněnému vzoru	§ 259
Lichva	§ 252	Porušení patentního práva	§ 260
Nevěrná správa	§ 253	Porušení původského práva	§ 261

HLAVA DEVÁTÁ. TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI

Maření způsobilosti k službě	§ 262	Nenastoupení služby v branné moci	§§ 265 až 267
Nesplnění odvodní povinnosti	§ 263	Porušení osobních a věcných povinností	§ 268
Obcházení branné povinnosti	§ 264		

HLAVA DESÁTÁ. TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Úvodní ustanovení § 269

Oddíl první. Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou činnou službu

Vyhýbání se služební povinnosti	§§ 270 a 271	Zběhnutí	§§ 273 a 274
Svědomné odloučení	§ 272	Spojení k zběhnutí	§ 275

Oddíl druhý. Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti

Vzpouza	§ 276	Donucení k porušení služební povinnosti	§ 280
Společení ke vzpouře	§ 277	Porušení předpisů a nařízení	§ 281
Neuposlechnutí rozkazu	§ 278	Urážky muži vojáky	§§ 282 až 284
Zprotivení	§ 279		

Oddíl třetí. Trestné činy proti povinnostem strážní a dozorcí služby

Porušení povinnosti strážní služby	§ 285	Porušení povinnosti dozorcí služby	§ 286
--	-------	--	-------

Oddíl čtvrtý. Trestné činy proti velitelským povinnostem

Porušení velitelských povinností	§§ 287 až 288b	Používání podřízeného k soukromým službám	§ 291
Neoprávněné omezování podřízeného	§ 290		

Oddíl pátý. Trestné činy ohrožující bojeschopnost

Ohrožení věcných prostředků	§§ 292 a 292a	Ohrožení bojového ducha	§§ 294 až 296
---------------------------------------	---------------	-----------------------------------	---------------

Oddíl šestý. Trestné činy proti válečným zvyklostem

Násilí proti obyvatelstvu	§ 299	Ubližení parlamentáři	§ 302
Okrádání raněných a padlých	§ 300	Surové zacházení se zajatcem	§ 303
Použití zakázaného bojového prostředku	§ 301		

Oddíl sedmý. Společná ustanovení.

§§ 305 až 308

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§§ 309 až 312